DIARI CATALA
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 ptes. mes
Barcelona { Edició matí . . 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. : 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats, y reclams a preus convencionals. Pera la edició del vespre s'admeten esquelas mortuòries fins a les sis de la tarda. Pera l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,709 — **Barcelona: Dijous 27 de juny de 1912** — **Edició del VESPRE**

SANT DEL DIA: Sts. Ladislau, rey; Zoilo, mr. y Crescent, bis.

Sant de demá: St. Lleó II, p. y cf.— **Quarana Hores:** A la iglesia de St. Vicens de Paul, carrer de Provença). — Hores d'exposició: De 2/4 de set del matí a 2/4 de vuit de la tarda.— **Demá:** A la iglesia del Esperit Sant.— **Cort de Maria:** Ntra. Sra. de Montserrat, a St. Just. — **Demá:** Nostra Sra. de les Misericordies, a sa iglesia.— **Missa d'avuy:** Sant Basili el Magne, bis., conf. y dr.; c. blanch.— **La de dema:** St. Lleó II, Papa y conf.; color blanch.—**Adoración nocturna:** Dijous, dia 1 Juliol. Torn de la Mare de Deu de la Mercè.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 26 de juny

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda.—Barómetre a 0° y al nivell del mar: 765'7; 765'6.—Temperatures: Máxima, 28'0 sol; 24'2 ombra.—Mínima: 19'2 ombra; 19'0 reflector.— Temperatura a la ombra: 21'8; 21'3. — Pluja a les 24 hores: 0'0. — Aigua evaporada en millimetres: 2'82. — Graus d'humitat: 88, 86.—Direcció del vent: E.; SSE.—Velocitat del vent: 2'2 km.—Estat del cel: cobert. —**Núvols:** Classes: C. R.—Cantitat: 0'1; 0'0.
Sortida del sol: 4'18. — Posta: 7'29. — Sortida de la lli una 8'18 t. — Posta: 2'37 m.

Donya Francisca Solá y Agramunt

viuda en primeres nupcies de D. Benvingut Comas y en segones de D. Ciril Mouserrat

HA MORT

(A. C. S.)

Els seus fills Ricart y Joseph Comas y Solá, Joan y Julia Montserrat Solá, fills polítichs Teresa Patxot, Enriqueta Valls y Joseph Petit, nets, germá, germans polítichs (presents y ausents), nebots y demés parents, participen als amichs y coneguts tan sensible pèrdua y els preguen que la tinguin present en lluis oracions y se serveixin assistir demá, divendres, a les tres de la tarda, a la casa mortuoria, Rambla de Catalunya, 122, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Jesús y d'allí al Cementiri del Est.

No's convida particularment.

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Dilluns, 1.er de juliol y dies següents — EXPOSICIÓ ESPECIAL
Y VENDA D'ARTICLES PERA
Camp - Viatge y Banys
EXCEPCIONALS OCASIONS
DURANT ELS DIES D'EXPOSICIÓ
en Trajos, Albernuces, Llensols, Tovalloles, Maletins, Gorres y sabates pera bany, Esponjes, Sabons, Perfumería, Pintes, Respalls, Banyeres, Dutxes, Polveres, Sabaneres, Mundos, Maletes, Sachs de má, Cistells, Efectes de viatge y camp, Binocles de campanya, Mobles, Estors, "Visillos", Mosquiteres, Tapets hule, Plomers, Patins "Matador" — Bruses, Bates, Faldilles, Refajos, Devantals pera nens, Cotilles, Roba blanca, Gènero de punt, Calçat de camp, Trajos de dril pera senyor y nen, etc., etc.

Banque Commerciale de Bâle
BASILEA (Suiça)
Fundada en 1863
AGENCIA A ZURICH
Capital-accions . . . Franchs 20.000.000
Fondos de reserva . " 10.500.000

Quadre del aument gradual de les reserves de la Banque Commerciale de Bâle durant els deu darrers anys

	Capital	Reserves	Dividendo	Curs de l'acció després de tallat el cupó del dividendo		
1902	20.000.000	2.000.000	4 %	525	mars	1903
1903	20.000.000	2.250.000	4 %	522	mars	1904
1904	20.000.000	3.500.000	4 %	562	mars	1905
1905	20.000.000	4.500.000	4 1/2 %	593	abril	1906
1906	20.000.000	5.500.000	5 1/2 %	602	mars	1907
1907	20.000.000	6.000.000	6 %	603	mars	1908
1908	20.000.000	6.500.000	6 %	650	mars	1909
1909	20.000.000	8.000.000	6 %	750	mars	1910
1910	20.000.000	10.000.000	6 %	830	mars	1911
1911	20.000.000	10.500.000	7 %	840	mars	1912

Resulta, donchs, del quadre mes amunt esmentat, que les «Reserves» de dit Banch s'han elevat, per medi de deducció sobre'ls beneficis anyals, de 2 a 10 1/2 milions durant els deu darrers anys; aquestes reserves representen actualment 52 1/2 % del capital, accions de 20.000.000 de franchs.

Compra y venda de títols en les Borses suisses y extrangeres

Gerencia de Fortunes.—Custodia, en caixes presentant totes les garantíes possibles, de títols dipositats a nom y ab compte a favor d'un o més titulars.—Cobro de cupons.—Verificació de sorteigs.—Renovació de fulles de cupons.—Suscripció sense gastos a totes les emissions suisses o extrangeres.

Comptes corrents a vista productives d'interessos lliures de comissió

Els títols y sos cupons dipositats a Suiça per extrangers residint fora d'ella están exempts de tota mena d'impostos y contribucions —Además, no están subjectes a cap dret de successió. — Discreció absoluta.

Pera tota mena d'informes, dirigirse en espanyol a la

Direcció de la Banque Commerciale de Bâle, a Basilea (Suiça)

Gran REVETLLA al cim del Tibidabo
Pera demá, divendres espléndida iluminació ab cinch mil bombetes eléctriques, en tots els punts y edificis de la gran plaça. Cinematógraf, Banda de música escullida. Corroussel, etc. Sorprenent espectacle de Barcelona illuminada per les fogueres. — Servey del Funicular y Tranvíes (inclós el de Vallvidrera).
= TOTA LA NIT =

Gran fábrica a Ripoll ab força hidráulica de 250 cavalls, pera arrendar o vendre al comptat o a plaços. R.: Ausiàs March, 19, pis primer primera, Barcelona, o a Ripoll, Plassa Nova, 3.

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

PEUGEOT
250
pessetes
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.ª - Aragó, 239 al 245

LICOR CAMOMILLA
DEL CASTELL DEL REMEY
Excelent estomacal, poderós tònich, eficaç y digestiu.
Demanis per tot arreu. Dipòsit: Cucurulla, 5. Telèf. 813.
Agent pera la venda Joseph Escuder, Bailen, 95, Telèf. 7847

DR. BALCELLS dels Hospitals de París. Estómach y RAIGS X. — Claris, 74. — De 2 a 4. Budells

Sant Pere Gust exquisit. Gran varietat en coques de totes classes y preus. Especialitat en coques de Mallorca, única casa a Barcelona. Dolceria Francesa, Hospital, 15 y 17.

Aigua "Estrella"
Mineral natural, alcalina gaseosa. Excelent pera la taula. Dels manantials de la *Societat Anónima* «Vichy Catalán». Superior y més económica que totes ses similars.
Demanis per tot arreu en ampolles y mitjes ampolles
Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol - Barcelona

MAGATZEMS DE JOSEPH MASFERRER ARAÑÓ
LUDOVICO PIO, 5 y 7
Entre Trafalgar é Yglesia de S. Pere
Extens assortit en
CRISTALLERIA
PISA
PORCELLANA
ARTICLES DE METALL
OBJECTES DE FANTASIA
VENDES A LA MENUDA
EN ELS MATEIXOS MAGATZEMS
TELEFON 1425
PREUS ECONOMICS

CONTRA: JAQUECAS, NEURALGIAS, DOLORES NERVIOSOS, REGLAS DOLOROSAS
LAS OBLEAS DE ALGOCRATINE
CONSTITUYEN el TRATAMIENTO MÁS RÁPIDO
DE VENTA EN TODAS FARMACIAS
LANCOSME, 71, Avenue d'Antin, PARIS

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Bolsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9
Negociem els cupons interior y Amortisable 4 %, Municipals, Foment, Cotxes, Carbons y f. c. Alacant y Nort, vencument 1.er juliol.

Dr. Serrallach Vies urinàries. - De 12 a 2 y 6 a 7. Pelayo, 40. - C.ª económica, 7 a 9. Jovellanos, 9

Qui tingui tos
que prengui l'antiga y acreditada pasta pectoral del Doctor Andreu.
Demanis a les farmacies

JOAN BONET
PLAÇA DE CATALUNYA, 9
Últims dies irremisiblement de la
Gran liquidació veritat
Per transferencia y desembraç del local
Sols fins el día 3 de juliol. - MOBLES, LAMPARES, TAPICERIES

La millor platja pera banyarse a Espanya es a SITJES, provincia de Barcelona
SITJES. - Hotel Subur :: Grans y ventilades habitacions. — Cuina cosmopolita.

LA MANCOMUNITAT

ERROS Y CONFUSIONS

Ab motiu de la campanya a favor de les Mancomunitats, y la presentació del progecte de lley autorisantles, s'ha vingut propagant un concepte, que algú comença a afirmar com conseqüencia d'una apreciació doctrinal seva, sempre respectabli per lo sincera, encara que sigui discutible, però que després han anat donant com criteri general y reconegut polítichs y periodistes, sense creurehi ni tenir la menor idea de profondisarlo, y sí tansols ab el propòsit d'anar creant d'una manera indirecta una atmòsfera contraria al projecte en que tantes esperances té posades tota la opinió catalana.

Si aquest concepte s'exposa en el Parlament, no faltará, com es de suposar, qui degudament el contradigui, però, entretant, ab tota llealtat, es precís que aquí fem tot lo que's necessiti pera que la opinió no's desorienti. Fins estant prou formada la de Catalunya en l'apreciació de la Mancomunitat, no convé deixar cap ombra respecte an aquest punt.

Es en Maura qui ha afirmat primer que, en son concepte, el Govern actual planteja malament el problema, per haver de precedir la reforma de les lleys municipal y provincial a la organisació de les Mancomunitats. Y l'autoritat den Maura, més encara que com a quefe d'una de les grans agrupacions polítiques espanyoles, com el primer polítich que desde la presidencia del Govern ha tractat de donar satisfacció a les aspiracions regionalistes de Catalunya, ha donat una gran força a la seva afirmació, devant de molts. Y aixís, sense penetrarme, ni potser volguerne penetrar el motiu d'aquesta discordancia entre la opinió den Maura y la nostra, s'ha vingut donant el càs de que aparentessin acullir aquell criteri, no solament molts elements monàrquichs, fins del partit liberal, sinó alguns periòdichs, de Barcelona y tot, dels que volen ferse passar com independents, però que son enemichs fonamentals del catalanisme; y fins el mateix Lerroux o, al menys, elements significats de la seva colla.

Contra aquesta afirmació hi hà l'apreciació unànim dels regionalistes catalans, compartida per tots els elements polítichs de Catalunya, no lerrouxistes, a favor de la Mancomunitat Catalana, y, com a medi pera arribarhi, a favor del projecte de lley pendent de la discusió del Parlament, prescindint de que's reformi o nò de moment la llegislació municipal y la provincial. No es que alguns, potser tots aquests partits polítichs catalans, no estiguin convensuts de la conveniencia d'aquestes reformes, cada ún d'ells desde'ls seus respectius punts de vista; però tots consideren les dúes qüestions com independents entre sí. Cal reformar aquelles lleys com tantes altres; però la necessitat de la reforma dels municipis y de les provincies no té més que una relació indirecta ab el problema fonamental que aquí tenim plantejat del reconeixement de la personalitat de Catalunya, problema que, al generalisarse a Espanya, convertim en el del reconeixement de totes les regions que conservin espiritualitat propia y voluntat d'afirmar la seva personalitat. Y per haverhi sols una relació indirecta no estem disposats a esperar aquelles reformes com mida prèvia si pot conseguirse aquell reconeixement abans de que elles siguin realisades.

Y en això consisteix la discrepancia entre en Maura y la opinió catalana; discrepancia doctrinal que convé no trascendeixi a la realitat política. En Maura considera que'l problema capital de la vida pública espanyola es el de la reforma de l'administració local; y cal ferli la justicia de reconèixer que no es d'ara sinó de temps, que aixís ho creu. Al preparar la solució d'aquest problema, se trobà ab el problema regionalista, diguemho en altres termes, ab el problema de les reivindicacions de Catalunya, y cregué que podría trobar també la solució y donar un derivatiu al esperit autonomista, coronant la seva obra de reforma de l'Administració local ab l'autorisació de les Mancomunitats provincials. Convensut de la eficacia de la reforma seva, cregué que la major prova que podía donar de confiança en el nou regisme que proposava establir, era permetre les Mancomunitats donant, a les provincies en elles unides, atribucions propies del Estat. Aixís aquelles li semblaven com un complement de la seva propia obra de reorganisació del regisme local.

Però Catalunya, al acullir, durant el Govern den Maura, el principi de les Mancomunitats, ja allavores acceptat per tots els partits catalans, no ho feu per les mateixes rahons que'l quefe del partit conservador tenía, sino exclusivament per veure en aquell un començament de la resolució del seu problema, ab el medi d'arribar al reconeixement de la seva personalitat total. Es precís fixarse en això, pera entendre bé l'estat actual de la opinió catalana. En tant es aixís, que partits catalans que combateren furiosament determinats extrems de la reforma local, acceptaren ab entusiasme les Mancomunitats, votantles sos diputats en el Congrés; y fins en el camp nostre potser alguns que no s'entusiasmaren ab determinats detalls de la reforma, s'hi conformaven ab el desitg d'arribar a la solució regionalista de la Mancomunitat.

Es que aquesta, ni en el sentit den Maura, ni en cap altre, ni pel seu procediment mateix, ens sigui doctrinalment satisfactoria? Res d'això. Si nosaltres fossim d'aquells que, tenint per infalible sempre son propi criteri, sols volen apoyar lo que s'ajusta del tot a la seva ideal concepció, es clar que hauríem tingut y tindríem molt que dir; però abans ab en Maura, y ara també en Canalejas, y més endevant, ab qui fós, si en aquesta etapa no triomfessim, hem treballat, treballem y treballarem, y no'ls regionalistes tan sols, sinó tots els catalans que participen en més o menys dels nostres ideals pel reconeixement de la personalitat de Catalunya, el medi per realisar els seus fins de cultura y de prosperitat en tots els ordres, y l'acceptarem, com se pugui, encara que no importi la consecució completa de totes les nostres aspiracions.

Y val més dirho que no pas representar prudencia amagant aquest veritable plantejament del problema. Son dos punts de vista diferents, el den Maura al proposar les Mancomunitats, y el de Catalunya al demanarles; però fóra un error gros l'enfondir aquesta separació de criteris, y fer més grossa una confusió doctrinal inevitable, extremantne massa les apreciacions. Encara que siguin contradictoris en l'origen, se trobaven en un punt. Y era'l fonamental pera tot el país: el de resoldre, o si's vol dir millor, el d'iniciar la resolució llegislativa del problema de les aspiracions de Catalunya. Que en Maura hi anava, ab el convenciment sincer de que ab la reforma total del regisme, que ell proposava, el problema se resoldría definitivament? Que en Canalejas hi vé, potser sense cap convicció personal, no més devant del desitg d'estalviarse les eventualitats d'una crisis aguda de la qüestió, y tot lo més ab la ilusió, també noble y respectable, de donar una satisfacció a una voluntat, tan generalisada de tot un poble? Potser sí. Però sempre resulta, no volent enganyar ni enganyarnos, que tant en la preocupació de l'un com en la de l'altre—y correspòn que aixís sigui, en dos homes de govern—lo essencial era y es la satisfacció de la demanda de Catalunya... Y la veritat sigui dita: si ella no considera indispensable que, previament al reconeixement de la seva personalitat, se tinguin de reformar les lleys municipal y provincial; si ella té la fé en que fins ab les deficiencies d'aquestes, ab una bona lley organisadora de les Mancomunitats, pot prosperar, no té de ser fàcil persuadirla de la conveniencia de que esperi reformes trenta anys intentades y may assolides.

Lluis DURAN Y VENTOSA.

Els diputats cap a Madrid

Ahir, en el tren exprés, marxaren cap a Madrid els diputats catalans pera assistir a la discusió del projecte de lley de Mancomunitats que tan grandíssim interés té pera la terra catalana y per totes les demés regions espanyoles, ja que ella significa el comens d'un nou estat de coses a Espanya.

Marxaren els diputats senyors Cambó, Ventosa, Bertràn y Musitu, Bertrand y Serra, Plaja, Farguell, Garriga y Massó y Corominas (P.)

Anaren a donarlos comiat uns quants entusiastes companys que'ls manifestaren el desitg de que quan tornin a Barcelona puguin dur la satisfacoria nova de que'l Congrés hagi aprovat la lley.

El president de la Diputació senyor Prat de la Riba va ser a l'estació de França ab el mateix objecte y idèntich desitg. Però enterantse allí pels expedicionaris de que alguns pujarien al parador del passeig de Gracia, va fershi dur per l'automòvil, segant la ventatja al tren y arribanhi a temps pera poderlos estrènyer la má a tots.

Resposta del Sr. Canalejas

El president del Consell de ministres, don Joseph Canalejas, ha dirigit el següent telegrama al president d'aquesta Diputació provincial, don Enrich Prat de la Riba:

«He agradecido, así como todos mis compañeros de Gobierno, el afectuoso telegrama con que nos honran V. y los señores Estivill, Riera y Doria. Nuestro propósito es que no sean suspendidas las sesiones de Cortes sin dejar aprobado por el Congreso el proyecto de ley. Si además puede lograrse que en el Senado se constituya la Comisión, nos felicitaremos de ello. De todas suertes bien han podido apreciar la sinceridad con que contraje el expontáneo compromiso que implican mis declaraciones á ustedes cuando acompañados de la representación parlamentaria de Cataluña me visitaron».

(PER TELEFON)

Un torn en contra

Madrid, 27, 12'30 matinada.

El senyor Alcalá Zamora ha recabat la seva llibertat d'acció pera consumir un torn un contra de la total'tat del dictamen de Mancomunitats.

Municipi

L'alcalde comunicà ahir a la comissió d'Hisenda, que estava reunida en sessió ordinaria, les peticions dels venedors del mercat de la Revolució y dels de l'Abacería, de que parlavem aquest día.

Després de llarch debat s'acordà ratificar la confiança de la comissió en el regidor inspector senyor Guanyalons, suprimir els tres llochs de peix de l'Abacería y tractar la setmana entrant, de la forma més ràpida de fer la traslació dels llochs del mercat de la Revolució a l'Abacería.

Desde'l dilluns vinent y durant tot l'estiu, les oficnesi municipals estaràn tancades a la tarda.

Ha acordat la comissió de Foment:

Encarregar al director interí de jadinns que cuidi del arbrat de la plaça de la Creu.

Designar als senyors Nolla, Carreté y Cacereny pera que estudiin la qüestió dels jonals corresponents als díes de festa, y als senyors Nolla, Carreté y Ruiz Morales pera dictaminar sobre la transacció en el plet García Faria.

Encarregar al senyor Pich que segueixi gestionant lo referent al carrer del Carril.

Se deya per cá la Ciutat que formaràn la minoría reformista'ls senyors Carrereny, Millàn y Ricart.

Aquests regidors no volen dir rès de si efectivament se'n van ab don Melquiades.

Alguns regidors han anat a examinar el mercat nou de Sant Gervasi, pera activar les obres y apreciar lo que manqui fer.

S'ha firmat davant notari el conveni entre l'Ajuntament y la companyía de M. S. y A. pera la construcció d'un pont sobre la línia férria, al encreuament dels carrers de Marina y Diagonal.

L'obra, que es d'una importancia capital pera aquella barriada, costarà pessetes 109.959'56.

Al Dia

La "charla" torera

Ja sé que perque un día vaig anar als toros y me va impresionar l'art d'un matador, y vaig exteriorisar francament les meves impresions—que hauría pogut callar hipòcritament com molts d'altres—vaig merèixer fortes censures dels qui creuen que anar als toros no fa catalanista. Jo podría retreure, de molts anys enrera, una vetllada en la que un dels nostres més grans poetes, significat patriota de Catalunya, entusiasmat pel cant flamench y la bellesa de la cantadora, va tirar a les taules l'ample barret flexible ab que en aquells temps tocava sa testa de cabells esbullats y rebels com el seu temperament. Poch temps després, el gran poeta removía tot Catalunya ab un dels discursos més hermosos que s'han dit en la festa de los Lletres Catalanes y el catalanisme avançava un pas de gegant en la seva obra sentimental, interior, de creació de patria. Però no vull defensarme ara, com no vaig defensarme al conèixer els atachs dels meus amables enemichs.

Però he de dir que anar un día als toros, y dos y tot, té tant que veure ab el catalanisme com l'ésser o no ésser republicà. Y no vol dir tampoch que se sigui partidari dels toros. Si en aquell moment d'impresió artística m'haguessin portat a firmar un decret prohibintlos, l'hauría firmat.

Y per això recullo avuy un incident que acaba de succeir en un Jutjat municipal de la Vila y Cort de Madrid, en ocasió d'un judici de faltes promogut per haverse tirat al cap del «Gallito», el diumenge passat, algunes dotzenes de coixinets dels que aquí se usen pera estar més tous els que van a les grades. Barbra demostració de antipatíes y d'incultura, però... però, «es cosa de toros».

Sembla que'ls toros permetin als homes ésser barbres, mal criats, y, sobretot, mal parlats. Ho dona el sol, la sanch que's vessa; ho dona tot l'espectacle: aquest es, al meu entendre, l'estigma més terrible de la «fiesta nacional». No sé si es causa de la incultura y del barbrisme de la raça; no sé si es efecte; no sé si es medi de que se perpetúi. Però sé que fa fàstich.

Les persones que han comparescut a judici de faltes, al ésser preguntades si havíen tirat coixinets sobre'l «Gallito», ho han negat, però al ésser preguntades sobre si havíen proferit males paraules, ho han confessat. Deu me'n guart de copiar les paraules que han confessat que varen dir al torero, perque no'ls va agradar la feina. N'hi hà per ell, pels seus descendents, pels seus pares, per tota la familia. Desde cobart y lladre, fins a... tot lo que vulguin; la gamma es completa... Però...—«Cosas de los toros»—deya l'ún, excusantse,—«Como se acostumbra en los toros»—deya un altre, de bona fè.—«Eso se dice siempre en la plaza»—afegía un tercer que va confessar haver insultat a la mare y a l'avia del torero.—Y aquestes escuses les han donades, nò com a defensa estudiada, sinó com la cosa més natural del món, com si als toros no hi anessin homes, sinó bestioles, cafres. Potser sí: potser la festa, la lluita, la sanch, torna cafres als espectadors. Potser es no més que un hàbit, una costum reveladora d'una depravació que dorm en el fons de l'ánima de la raça; potser es un concepte de la llibertat; potser es la falta d'educació colectiva... Però es. Als toros, creuen molts que tot se permet. Lo cert es que als toros se fan moltes coses que enlloch se farien ni les permetrien els vehins dels qui les fan.

L'espectacle d'una plaça de toros es bonich; hi hà moments en la lluita entre la fera y l'home, que sorprenen, però lo sangnant del espectacle, y, sobre tot, lo que contribueix a mantenir la incultura, la cafrería, la ineducació de les multituts, es intolerable.

Mentres se cregui que als toros tot es permès, que la educació y la tolerancia y el sentit humà s'han de deixar a la porta de la plaça, fins que no siguin els cavalls estripats y'ls toros atormentats y els toreros fets malbé a banyades, l'espectacle s'ha de censurar, s'ha de combatre, a Catalunya y a fóra de Catalunya. Es un punt d'humanisme, de cultura, d'educació cívica.

POL

Cròniques Parlamentaries

Desde la Tribuna

Madrid, 25 juny.

Es cosa sapiguda en aquesta casa: quan s'anuncia tempestat vé la calma. Sempre que un debat amenaça la tranquila discusió dels assumptes y el president el talla pera seguirlo al altre día, compteu que no passa rès. La força que tenen 24 hores pera resoldre conflictes es immensa. «Les bones persones» tenen temps de cofrer d'ací y d'allà, se suavisen asprors, se concedeixen peticions, se tranzigeix... La qüestió es que, escàndol previst, escàndol abortat.

Qualsevol hauría dit que, ab l'aspecte que ahir va pendre lo de les mines de Murcia, molt ben plantejat y rahonat pel senyor La Cierva, ab l'intervenció dels senyors Payà y García Vaso y les clares allusions al comte de Romanones, avuy havíem de tenir una sessió de tempesta, una sessió com la que'ls vells recorden ab el nom del «proceso de las piedras»: que al menys hi hauría acusacions, desenmascaraments, defenses. Donchs no hi ha hagut rès d'això.

Tranquila ha passat la tarda, sestejadora, serena. Quatre preguntes, quatre respostes; el comte de Romanones passant del seyent presidencial al escó del diputat; una conversa ràpida, en veu baixa, entre ell, en Canalejas y els ministres; promeses d'esmenar el Reglament que modifica la lley y de revisar els expedients, y rès més. Tothom content, tothom satisfet. Aixís, a la primera indicació del senyor Canalejas s'ha retirat la proposició incidental de les minories.

Y l'arranjament d'aquest assumpte ha encomanat la pau a tot el Congrés. Plana sobre'ls pares de la patria una beatífica llum d'esblaimament. La calor ha pujat; y, per més que'ls blochs de glas de les coves llencen alenades fresques per las canyerías de refrigeració, pesa tot y tot cansa. Hi hà pochs diputats, els republicans ja no fan obstrucció, s'ha trobat, segons sembla, una fórmula per lo de Canarias; ha minvat una mica la oposició a les Mancomunitats. En els grupus se parla més baix... Tot el Congrés es com lloch ombrívol de plascè, vola sesta... Fins de tant en tant sembla sentirse'l brunnerot que zumza impertinent...

La fórmula de—pom-pom aquí; veurem allà—en el problema de Canarias, sembla que es la institució d'uns «Cabildos» o «Concejos» ab certa autonomía de la Diputació, ab relacions directes ab el Govern, ab funcions propies y delegades del Poder central; quelcom per l'estil del antich «Concejo» de Castella que morí a mans dels Austries. Potser hauría sigut millor crear una Diputació provincial en les illes orientals y mancomunarla ab la existent que hauría quedat seguint Tenerife: aixís, sense necessitat de crear organismes nous s'hauría conseguit respectar la unitat del arxipèlech, sense la sensible presió y absorció que exerceix avuy la capitalitat. Però s'ha convingut la fórmula dels «Cabildos» o «Concejos» ab certa autonomía, y si ells, els canaris, la troben bé, no hi hà rès que dirhi.

Per cert que, al defensar aquesta fórmula, ha fet el senyor Canalejas un discurset dels que ara acostuma, una deliciosa «causerie» oratoria, senzilla, clara, moguda, d'home modern, de governant «realista», a qui no espanten les orientacions noves.

—S'ha d'acabar—ha dit—aquest respecte a la Constitució com a cosa entera. Si necessitem organismes que la Constitució no autorisa, creémlos: avuy «Cabildos», demà Mancomunitats. Hem de reforçar la vida local, hem d'ésser progressius, hem de marxar ab el temps, les necessitats. ¡Quin home més extrany el senyor Canalejas! Atrau, a voltes, com ningú més: irradia, altres, una repulsió que rès pot vèncer. Es el temperament més espanyol de la política: a les grans paraules, als propòsits salvadors, al gest heròich, segueixen en ell, decaïments y febleses. En un moment donat es capas de fer tot lo que diu, dient molt y molt bien dit, però es incapàs d'una acció metòdica, normal, continuadora.

Se volía que la qüestió de Canarias quedés resolta avuy, però no ha sigut possible: s'acabarà demà, votant tothom, segons sembla, la fórmula del Govern ab algunes modificacions. Fet y fet, ha vençut el criteri del senyor Sol y Ortega. Potser se fassi'l disbarat de regalejar funcions autònomes als nous organismes: si no's fa, el problema canari pot haver entrat en víes de solució. L'autonomía es gran medecina pera els mals d'Espanya, víctima del centralisme y de la desidia dels governs.

Ha cridat l'atenció lo que'n podríem dir abstenció conservadora: en un assumpte d'aquesta mena, sembla que devía intervenirhi l'altre partit governamental. No ha sigut aixís; apenes set o vuit diputats conservadors han assistit al debat: el senyor Maura no hi era. El senyor Canalejas s'ha queixat d'aquest renunciament que sembla que'ls conservadors han près per norma d'oposició. Ja en fa de fàstich el parlamentarisme que patim y la política que'ns governa, però ara com ara, no hi hà rès més, y mentres se procura cambiarla, s'es al ball y s'ha de ballar.

X. Y. Z.

GLOSARI

MES SOBRE LA SINCERITAT

II

Heusaquí com l'autor de l'«Essai» ve a presentarnos l'antimonia entre la conseqüencia y la sinceritat: «Desde'l moment en que som temptats a glorificar aquella en nosaltres, encara que sía únicament en el fur interior, ja la convertim en una virtut d'apariencia y fatxada. La cura de la reputació adquirida exposa a sacrificar la persona al personatge. Aleshores tot cambi d'opinió representa una disminució de crèdit. Les gents no estimen els renegats. La societat pera mantenirse necessita d'una certa «conseqüencia»; y tota conversió es com una revolta de sinceritat individual. Aixís la moral social tendeix a «desindividualisarnos»: procura al menys que la conducta salvi les apariencies. Es, donchs, enemiga de la sinceritat».

Segons això, l'home anomenat conseqüent cambia, en l'interior, ni més ni menys que'ls altres; però en lloch de manifestar aquest cambi, de traduirlo en actes, de ferli correspondre un cambi en la exterior conducta, devé insincer, deixant que governi la seva vida una concepció anterior, ja dins ell abolida. S'ha fet de la seva virtut una màscara immutable. Imagineu, temps y temps, darrera una màscara, el rostre d'un home viu. Imagineu que la màscara reprodueixi el semblant y apariencia d'aquest home en sa primera joventut. Part de dins la cara veritable anirà envellint, se solcarà d'arrugues, se modificarà per l'efecte de les mil mutacions de l'ànima y de la carn. Part de fòra, tot seguirà lo mateix. La virtut de la conseqüencia vindría a ésser una màscara aixís.

...Mes ara nosaltres ens demanem: La sinceritat, entesa talment, com a revelació de tot cambi de vida interior, ¿no'ns confón massa ab el Cinisme, ab aquest Cinisme modern de que, en les gloses de Quaresma, havem estudiat, ab certa calma, la natura y la evolució, durant el sigle passat? ¿No serà, per ventura, possible reemplassar aquesta concepció ab una altra, que fassi compatibles la virtut de la sinceritat y la de conseqüencia, mes que fassi d'aquesta una expresió d'aquella, la més legítima, la més genuina, la de més valor moral?

Pensem,—per una comparansa, que esperem lluminosa,—en allò que fa un orador quan parla. Per la imaginació de l'orador (qui parla passen ràpidament tota mena de...—De lo que direm demà.

XENIUS.

Un nou llibre den Carner

"Monjoies"

En Joseph Carner, llensa demà al públich un nou llibre. Se titula «Monjoies» y en les seves pàgines hi hà impresa—més que en cap altra producció de les que ha donat a llum—la forta personalitat de l'alt poeta. D'aquest nou volum, que administra l'editor en Lluis Gili (Clarís, 82) y que es esperat ab gran desitg per tots els amants de les belles lletres, se n'han tirat 8 exemplars en paper Japó y 150 en paper de fil. Veuse'n aquí una admirable mostra:

Imprecació

L'alè de Març d'ací d'allà botzina
i ens omple el cor de dubtes i quimeres.
Les fondes polsagueres
del mal humor—de dies hà jegudes
en els freus de la terra—nostres vies
emmusteixen de neguit; debades
oposarlem a les revolades
un vers gentil o una besada nova
a la estimada, que la pols sagella
infamement la humana cortesia.
Oh pols, rebuig de la natura pia!
Ta germana la Cendra, d'una bella
emulació de flames es nascuda,
i per xò es escullida i es lloada
en les urnes d'argent i en el selecte
front de qui cerca benaventurança.
Mes tu ets feta de impures agonies
de coses que s'han mort arrocegant-se.
Com vols mereixe qualsevol tendresa
si emmetzinada vens a nostres porxes,
—tu que amb les velles bruixes dels suburbis
trenares mil conxorxes—
si sempre tornes com una manla
i els vituperi dels racers amables,
si t'arrocegues lleu com una espia
i sabs les ballarugues dels diables?
De ton afront marcares cel i terra.
Si encara guaito del passat la via
m'adono que entelares
el dolç record de les diades clares.
Si a davant meu, com un profeta, miro,
amb una sola bolva en mes palpebres,
em damnes a l'horror de les tenebres.
si ta lletjor rodola per la vida.
i ho dic a l'hora que potser m'encalça
ton última embranzida.
Un mal auguri vols escriure en terra
al davant meu arredolant-te ardida;
quan comences totjust, l'aire s'emporta
la teva lletra torta.
I un altre cop a vora meu vinguda,
els del atzar novellament retuda,
i amb ira t'espargeixes
(dintre del vent deus esser tu qui xiula).
Pugues al menys, i acaba ta paraula;
Si es l'amenaça de ma mort, escriu-la!

En recort den Maragall

A mitgdía en punt arribaven a Cà la Ciutat donya Clara Noble, viuda den Maragall, y els seus fills Elena y Joseph, essent esperats al despatx de l'alcaldía pel senyor Sostres y els regidors senyors Abadal, Carreras, Ripoll, Ruiz Morales, Tarrés, Ballester, Nolla, Mir, Vallet, Rosés, Martorell y Pardo.

Poch després arribaven, en representació del Ateneu Barcelonès, el president senyor Doménech y Muntaner y els senyors Sants Oliver, Casas Carbó, Layret, Fortuny (Carles), Agustí Saladrigas y Massana.

Trasladats tots a la Sala de Cent, y seyent la viuda al setial del alcalde, el senyor Doménech, dirigintse al senyor Sostres, li ha fet entrega de les medalles encunyades per l'Ateneu en recort del gran Maragall y li ha pregat que, com a president del Ajuntament de la ciutat de Barcelona, ne fes present a la familia del poeta y a la corporació municipal.

El senyor Sostres ha contestat que l'Ajuntament s'honrava ab aquesta missió y que en mans de la viuda, el recort dedicat per l'Ateneu al gran poeta, tindría tot el valor que mereix. L'Ajuntament s'ha honrat assistint al acte en honor d'un dels poetes més grans de Catalunya.

Feta la entrega per l'alcalde, el senyor Doménech ha pregat a la viuda que, quan faltés ella, passés la medalla al fill varó més gran y després al net també més gran.

La medalla, obra de l'Arnau, representa per anvers a Minerva y al revers hi porta la inscripció: «L'Ateneu Barcelonès en memoria den Joan Maragall. 1860-1911.»

L'exemplar donat a la viuda es de plata, y els del Ajuntament, un de plata y un de bronze.

Polítiques

El senyor Puigpiqué renuncia'l cárrech de diputat.

El senyor Prat de la Riba ha rebut la següent comunicació:

«Francisco Puigpiqué Raurich, diputado provincial por el distrito primero, á V. E. expone:

Que se le acepte la dimisión del cargo de diputado por resultar incompatible su ejercicio con la voluntad de una parte de los electores.

Dividida la agrupación política que emitió sus sufragios bajo una enseña y un programa el que suscribe no representa dentro de la Diputación la totalidad de voluntades que integraban la triología conjugada bajo el lema de Unión Federal Nacionalista Republicana y no duda el infrascrito que estudiadas las poderosas razones de orden moral anocadas en la solicitud la excelentísima Diputación que V. E. tan dignamente preside acordará acceder á nuestro ruego.

Gracia que no dudo alcanzar del elevado concepto de la moral política que informa los actos de esta Diputación.

Barcelona, 26 de junio de 1912.—Francisco Puigpiqué.»

Varies

—El senador don Frederich Rahola ab l'exprés del matí ha arribat avuy de Madrid, hont estigué al tornar d'una excursió a la Ciutat Encantada de Salamanca.

A l'extranger

Forces navals

L'armada russa

Les potencies s'espavilen a fertse fortes en el mar. La Duma acaba de adoptar el seu programa naval de 1912 a 1916, basat en un crèdit de 502 milions descomposats com segueix:

Construcció de l'esquadra, 390 milions; treballs de reparació y engrandiment dels ports, 112 milions.

Les peces de respecte de la esquadra han de ser quatre creuers-acorassats d'un valor total de 182 milions. Hi haurà també vuit creuers lleugers, destinats: 4 al Bàltich, 2 al mar Negre y 2 al Pacífich. Y en quant a submarins, n'hi haurà 18: 12 pel Bàltich y 6 pel Pacífich. El valor dels submarins y els creuers lleugers es de 33 milions.

Pera'ls navilis aussiliars se necessiten 16.400,000 rubles y pera l'entreteniment surant dels ports 13.130,000.

Se transformaràn els ports de Reval, Cronstadt, Sveaborg, Sebastopol, Nicolaief y Vladivostok, destinantshi 70 milions 900,000 rubles. Pera l'acabament de les obres de construcció del Bàltich se destinen 10.654,000 rubles.

El conjunt dels treballs de defensa empresos en els ports russos se calcula que no estarà llest fins a 1923.

En el presupost quinquenal deuen figurar 114 milions pera 1913, 102 pera cada un dels any següents y 82 milions pera 1917.

«A les quantitats de l'any que corre s'han d'afegir 15 milions pera posar en condicions de servey les construccions navals. Per altra banda's progecta la creació d'una nova base naval al Bàltich, que representa d'aquí a 1923 una despesa de 70 milions. Això sense comptar que'l ministeri de Marina necessita 783 milions pera l'acabament dels navilis en curs de construcció.

De tot lo qual, afeginthi algún altre «detallet», resulta que'l presupost pera els cinch anys pujarà de 502 milions a 1,285.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

DE FRANÇA

Resultat de la cursa

París, 26, 8'14 nit.

Dieppe.—En Boillot ha resultat vencedor del Circuit de Dieppe, cobrint els 1,540 kilòmetres en 13 hores, 58 minuts, 2 segons y tres quarts de segon.

En segon lloch ha arribat en Wagner y en tercer lloch en Rigal.

Aquest es el guanyador de la copa.

Presidencia

París, 26, 9'17 nit.

El Consell General del Sena ha elegit president a M. Poirrier de Narcay, anti-colectivista.

Desgracia en un creuer

París, 26, 9'52 nit.

Tolón.—Durant els exercicis de tir ha ocorregut un accident desgraciat a bordo del creuer «Jules Michelet», resultant una vintena de mariners ferits.

Versió oficiosa

París, 26, 11'40 nit.

Aquesta nit s'ha facilitat al ministeri de Marina una nota oficiosa explicant l'accident ocoregut a bordo del creuer «Jules Michelet».

Diu que dins d'una de les torres blindades que serveixen d'abrich als canons s'ha poduit una explosió, per haverse inflamat un catutjo en el moment de carregar un canó, resultant 20 ferits, cinch d'ells de gravetat.

Un dels feits ha mort al cap de poca estona d'ingesssar al hospital.

Vaga acabada

París, 26, 11'50 nit.

Toulouse. — La vaga de fleques ha quedat solucionada per haverse arribat a un acort entre la municipalitat y els patrons flequers.

En estat desesperat

París, 27, 11'35 matí.

Tolon.—Se troben en estat desesperat cinch dels ferits a conseqüencia de la explosió ocorreguda ahir a bordo del creuer «Jules Michelet».

La vaga marítima

París, 27, 12'44 tarda.

Els armadors han notificat al ministre de Comers que no poden acceptar l'arbitratge.

D'ALEMANYA

Robo important

París, 26, 8'10 nit.

Berlín.—Un cobrador d'una casa de banca, anomenat Brunning, ha desaparescut, emportantsen 260,000 marchs.

D'AUSTRIA

Projecte aprovat

París, 26, 8'35 nit.

Viena.—La Cambra ha aprovat definitivament el projecte de lley militar.

DE XILE

Mines de ferro

París, 26, 9'30 nit.

Santiago de Xile.—Segons una informació oficial, la comissió d'enginyers francesos encarregada d'inspeccionar les mines ha dictaminat que'ls filons de ferro de la provincia de Coquimbo passen de 200 milions de tonelades.

La comissió seguirà'ls seus estudis en altres provincies.

DEL BRASIL

Dret internacional

París, 27, 10'50 matí.

Río Janeiro.—El ministre de Negocis extrangers, senyor Lauro Muller, ha presidit la sessió d'obertura de la conferencia internacional pera la codificació del Dret internacional públich y privat d'Amèrica.

Hi assisteixen delegats de tots els països americans.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 26, 9'15 nit.

Ordre del día.—Se posa a debat el dictamen de la comissió novament redactat sobre el projecte de lley pera construccions a Bilbao d'un grupu de quarters.

El senyor PEDREGAL diu que ab aquest projecte ha ocorregut quelcom graciosíssim.

Se nomenà una comissió dictaminadora, y aquesta, sense dictaminar, envià el projecte a la de presupostos y aquesta informà en contra.

Allavors tornà el projecte a la comissió especial y se formulà el dictamen que ara se posa a debat.

Estima que s'ha comés una desconsideració ab la comissió de presupostos y que l'assumpte tal com ara se presenta se troba en condicions de anormalitat pera discutirse.

En vista d'aquestes manifestacions se suspén la discusió.

Se posa a debat el presupost del ministeri de la Guerra.

El senyor PEDREGAL apoya el seu vot particular.

El ministre d'HISENDA llegeix dos projectes de lley concedint un crèdit extraordinari de 200,000 pessetes al presupost de Governació y altre de cinch milions al de Foment pera obres hidràuliques.

El senyor SUAREZ INCLAN (don Pius) contesta al senyor Pedregal y rectifiquen abdós.

Se rebutja el vot particular per 105 vots contra 9 y se suspén aquest debat.

Continúa la discusió del projecte de reforma administrativa de Canarias.

S'aprova l'article primer després de rebutjarse una esmena del senyor SOL Y ORTEGA.

El senyor POGGIO retira una esmena al article segón.

S'aprova aquest article y els dos següents després d'algunes observacions dels senyors MATOS y SOL Y ORTEGA.

Se llegeix una esmena del senyor Azcárate al article quint respecte a la constitució y funcionament dels capítols insulars.

El PRESIDENT de la comissió s'anticipa a manifestar que estant conforme ab l'esperit de la esmena accepta una bona part d'ella.

El senyor AZCARATE apoya la esmena.

El senyor MAURA hi intervé y diu que quan el Govern anunciá que portaría una fórmula suposava que vindría en ella l'esperit del Govern en consonancia ab la conveniencia nacional; però veig—afegeix—que això ve a ser un banch de coral dels que's crien en el fons dels mars.

¡Estàn ben posats els canaris y lamentable la sort dels que neixin allí en lo successiu en mitg de tants organismes y tant embolich!

A mi'm sembla malíssim el dictamen, però jo no soch oriental ni occidental y tinch que dir la veritat. Crech que davant d'això els diputats deuen despendres dels apassionaments locals.

¿Què signifiquen els capítols insulars? Se tracta de crear una insittució de extraordinaria importancia y no's pot, ab la simple lectura d'una fórmula, com ho ha fet el president de la comissió, ferse càrrech de lo que's pretè. Aquests capítols, ¿van a ser una derivació de la Diputació provincial pera resoldre els conflictes creant associacions en cada illa? ¿Se van a nodrir ab la substancia dels municipis? ¿Què van a ser en definitiva aquests organismes?

Aquí hi hà una esmena del senyor Azcárate y una fórmula de la comissió. Jo les trobo com els dos polos de la terra y no obstant el president de la comissió diu que tots estàn d'acort. No ho entench; però en fí, el Govern es el que ha de resoldre com factor únich y insustituible.

El senyor CANALEJAS se lamenta del tò despectiu que ha adoptat el senyor Maura y diu que ell feu un requeriment al partit conservador, car tractantse de una obra llegislativa d'interés nacional precís es que hi hagin certes y indispensables colaboracions.

No li sembla que sigui lo més natural venir al debat, donar una ullada y de bones a primeres fer manifestacions com les que acaba de formular el senyor Maura.

Afegeix que si es necessari se suspendrà el debat pera que'ls elements que fins ara han permanescut allunyats d'ell estudíin detingdament els antecedents y actúin ab tots els elements de judici precisos.

El senyor MAURA rectifica y diu que ha estat molt lluny del seu ànim l'empleu de tons despectius y per això prega al senyor Canalejas que rebutji aquesta idea.

Manifesta que ell ha vingut an aquest debat únicament pera respondre al requeriment que va fer ahir el senyor Canalejas als quefes de les minories; però no accepta la responsabilitat de la suspensió d'aquest debat, perque no la solicita.

Madrid, 26, 10'30 nit.

El senyor MAURA afegeix que ell no tenía ofici en aquest debat y segueix no tenintnhi.

Manifesta que ell no ha vist clar lo que's refereix als capítols insulars, car no està ben especificat en el dictamen quina ha de ser la sustancia de que's nodreixin, però reconeix que es d'urgent necessitat resoldre aquest pleit de Canarias.

Per conseqüent, insisteix en que'l Govern es l'únich y insustituible element pera resoldre.

El senyor CANALEJAS també rectifica, manifestant que ell va fer ahir el requiriment als quefes de les minories, perque en les obres llegislatives no pot permanèixer isolat el Govern.

No troba gaire justos els temors que exposa'l senyor Maura respecte a la trista sòrt que correspondrà als que naixin a Canarias en mitg de tanta institució burocràtica.

Dels capítols insulars s'ha dit y s'ha escrit molt y s'ha determinat bé perque tenen funcions propies com nodrits dels Ajuntaments, y exercint funcions de tals y de Diputacions per sa personalitat jurídica y geogràfica.

Li diu al senyor Maura que no ha vent acudit al debat fins ara y no acceptant la responsabilitat de sa suspensió, ¿quina es l'actitut que adopta en el debat?

¿Es que's va a limitar al paper de senzill espectador? Donchs tingui present que en les tasques llegislatives no sols se contrau responsabilitat per la colaboració, sinó que's contrau també per abstenció.

Jo—diu—quan arribi l'hora de les responsabilitats, acceptaré les que'm corresponguin per les resolucions que adopti, y si aquéixa hora no arriba perque l'acert corona'ls meus esforços, no's cregui que ho estimaré com a una gloria propia.

¡He procurat reculár el sentir dominant en les Illes Canarias y no crechi que sigui tan trist el pervenir d'elles com creu el senyor Maura.

Seguirem, donchs, aquest debat ja que la suspensió no la vol el senyor Maura. Si'ls demés elements deliberants me capaciten pera això, no'l suspendrem.

El senyor FELIU, com a quefe de la minoría carlina, diu, com el senyor Maura: que ha vingut al debat requerit pel quefe del Govern y confía en que aquest ha de fer tot lo possible pera acertar en ses resolucions.

Ofereix seguir ab atenció el curs del debat.

El senyor CANALEJAS agraeix dites manifestacions.

El senyor AZCARATE diu que no s'explica ni'ls temors ni la enemistat del senyor Maura als Capítols insulars.

Creu que aquests organismes son beneficiosos perque lliuraràn a la Diputació provincial de moltes càrregues, tota vegada que no tindràn de pensar en els camins y altres serveys de la Gran Canaria y altres illes.

El senyor MAURA replica que ell no es enemich dels Capítols insulars, però en la fórmula que la comissió presenta, van a resultar organismes burocràtichs y sembla endevinar que van encaminats a satisfer aspiracions individuals d'elements que integren la lluita d'aquest plet.

Diu que no's resoldrà gran cosa, fent les coses aixís, perque la situació quedarà com queden les platjes després de la galerna: ab les quadernes dels barcos naufragats escampades per ella.

Cal advertir la forma en que quedarà la Diputació provincial, perque, després d'haverla deixat sense l'aussili de les illes se la vol tenir en sa forma primitiva.

Admesa, en part, l'esmena del senyor Azcárate, s'aprova l'article quint en la forma proposada per la comissió.

El senyor MATOS se lamenta de lo ocorregut perque considera que'l dictamen queda en forma inacceptable pera els seus paisans.

Combat els capítols insulars y adverteix que les esmenes del senyor Azcárate seràn preceptives en el plaç de quatre mesos a comptar desde la promulgació de la lley.

Referintse al article sisé diu que's fa desaparèixer la part que concedeix una comissió provincial a Las Palmas, y diu que si's suprimeix aquesta comissió ell dimitirà l'acta de diputat, perque no respondría a la confiansa que en ell han dipositat els seus paisans si passés per això.

El senyor SOL Y ORTEGA diu que ja's va convenir en que a cambi de no crearse comissió provincial a Las Palmas els de Tenerife renunciaven a la Audiencia territorial.

(Se perllonga la sessió per menys de dues hores.)

El senyor MATOS proposa que si en el plaç de sis mesos no's creen els capítols se crei a Las Palmas la comissió provincial.

Sobre aquest punt se promou un debat en el que hi intervenen els senyors CANALEJAS, SOL Y ORTEGA, DOMINGUEZ ALFONSO y MATOS.

No's posen d'acort y per fí, a proposta del senyor CANALEJAS, se convé en aprovar ara els articles del dictamen tal com venen proposats per la comissió y deixar pera tractar demà en una disposició adicional de la lley lo de la comissió provincial de Las Palmas.

En sa conseqüencia s'aprova l'article sisè.

Al article setè s'accepten unes esmenes y se'n rebutjen altres, aprovantse l'article.

Al vuitè també s'accepten y rebutjen esmenes.

El senyor ESPADA hi intervé y diu que ab la discusió d'aquest dictamen s'està fent un presupost molt crescut pera les illes Canarias, creant una serie d'organismes de totes classes, que aumentaràn considerablement els gastos.

Demana que no s'admetin esmenes que impliquin majors gastos y que's porti aquest dictamen a la comissió de presupostos.

El senyor CANALEJAS diu que'ls crèdits que siguin precisos pera implantar la reforma'ls examinará y votarà'l Parlament.

Creu que, en efecte, hàn vingut massa organismes, però això ha sigut inevitable pel terreny de tranzigencia ab que ell ha tingut de colocarse.

El senyor AZCARATE fa algunes observacions reglamentaries y el senyor ESPADA rectifica breument.

Queda aprovat l'article 8.

Ab lleuger debat s'aproven els restants articles del dictamen, excepte la última disposició tranzitoria, que queda pera demà.

¡Y s'aixeca la sessió a les 10'15.

Senat

Madrid, 26, 9'15 nit.

Prechs y preguntes.—El senyor RODRIGANEZ anuncia una interpelació al ministre d'Hisenda.

El senyor NAVARRO REVERTER l'accepta a l'acte.

El PRESIDENT diu que tenen demanada la paraula varis senadors pera formular prechs y preguntes y entén que abans deuen ferho ells.

El senyor RODRIGANEZ hi accedeix.

El senyor MORAL demana que's subsani un error de l'ordre del día.

El PRESIDENT diu que no es un error sinó una mala interpretació.

Rectifiquen abdós.

El senyor BALLESTER demana al ministre d'Instrucció pública uns documents.

El senyor PRAST formula un prech al ministre d'Hisenda sobre l'impost de utilitats y reprodueix lo que ahir digué respecte al presupost solicitat a les Cambres de Comerç, demanant una prórroga en el plaç pera formularlo.

El ministre d'HISENDA li contesta, y rectifiquen abdós.

El senyor PALOMO intervé pera alusions.

El senyor RODRIGANEZ passa a esplanar la seva interpelació sobre l'aplicació de la lley de 29 de desembre de 1910 y Reglament de 24 de maig de 1911 relatius a la caducitat de concessions mineres.

Explica l'alcans de la lley y els abusos comesos en aquest particular.

Llegeix el projecte presentat el 14 d'abril de 1909 pel senyor Gonzàlez Besada, y recorda altres projectes que no arribaren a ser lley.

Rebutja l'argument de que les lleys no tenen efecte retroactiu en lo que's refereix a l'administració y tributació.

Fa ressaltar les diferencies entre la lley antiga y la nova, y diu que es precís reformar aquesta lo abans possible pera acallar el clamoreig que s'ha aixecat y pera evitar el favoritisme personal. (Grans rumors.)

El ministre d'HISENDA li contesta dient que'l dever dels Governs es saber interpretar les lleys y això es lo que ha fet ab relació an aquesta, y entén que no hi hà rès que pugui motivar les queixes y censures exposades pel senyor Rodriganez, ja que'l Govern ha obrat ab justicia y equitat.

Ofereix reformar l'administració pública pera que aquestes queixes siguin examinades escrupulosament en bé de tots.

El senyor RODRIGANEZ rectifica breument.

El senyor ALONSO MARTINEZ demana al ministre d'Hisenda que portí a la Cambra l'expedient relatiu al reglament miner que feu el senyor Rodriganez, car se proposa intervenir en el debat ab motiu de la reforma del reglament miner.

Ordre del día.—S'aprova sense discusió el dictamen de la comissió sobre'l projecte de lley autorisant al Ajuntament de Pamplona pera procedir al endenroch de les muralles d'aquella plaça.

Se posa a discusió el dictamen sobre el projecte de concessió de suplements de crèdit al presupost del ministeri de Marina.

El senyor ALLENDE SALAZAR diu que desitja consumir un torn en contra, però no estant present la comissió prega que s'aplassi pera demà.

Aixís s'acorda, y s'aixeca la sessió a les 5'35

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Avuy, dijous, 27 de juny Grandiós festival a benefici dels damnificats per la catástrofe de Villarreal, prenenthi part les companyies dels teatres Romea, Tivoli, Espanyol, Cómich y els principals artistes del Cine Doré, Buena Sombra y Arnau, la Banda municipal y la Rondalla Aragonesa. — Detalls per cartells y programes.

TEATRE TIVOLI. — Demá, divendres, tarda, no hi ha funció pera donar descans a la companyia. — Nit, a un quart de deu. Butaques, 2 ptes.; entrada, 0'52 ptes.

Grandiosa Revetlla de Sant Pere

Programa immens. Primer: «Molinos de vientos». Según: (3 actes) «La casta Susana». Tercer: «La Reina de las tintas». — Dissapte, festivitat de Sant Pere. Tarda. Primer: (3 actes) «Canto de Primaveras». Según: «La Corte de Faraón». Tercer: «La Reina de las tintas». — Nit. Primer: (3 actes) «La casta Susana». Según: «La Reina de las tintas». — Diumenge, tarda. Primer: (3 actes) «La casta Susana». Según: «La Reina de las tintas». — Nit. Primer: (2 actes) «Canto de Primavera». Según: «La Corte de Faraón». Tercer: «La Reina de las tintas». — En ensaig, l'últim acert absolut del mestre Amadeu Vives «La Generala».

TEATRE NOVETATS

Temporada d'Estiu. — Companyia dramática *María Guerrero. - Ferrán Díaz de Mendoza*

Demá, divendres, nit, a un quart de deu, Revetlla de Sant Pere, la llegenda en 4 actes, de don Francisco Villaespesa,

EL ALCÁZAR DE LAS PERLAS

y estrena de la comedia en 4 actes, de A. Capus, traducció de Riart Blasco,

EL AVENTURERO

Nota: La funció 12.ª moda corresponent al día de demá, se verificará'l dissapte a la nit.—Dissapte, tarda, «El amigo Teddy».—Nit, 12.ª Moda. «Locura de amor».—Dimars, benefici de Ferrán Díaz de Mendoza.—Estrena de «La Posteridad», estrena de «El antifaz», de Marquina, y «El desdén con el desdén».—Se despatxa a comptanuria.

TEATRE ELDORADO

Gran Cinematógraf

Selecte programa de pelícoles
Estrenes tota els dies

Inauguració, demá, divendres

Sala Mercè

4 - Rambla d'Estudis - 4

BARCELONINS: Si voléu passar una estona divertida, visitéu les

Grutes fantástiques

EL PALAU DE LA RIALLA

GRAN CINEMATÓGRAF

Avuy, cinch rigoroses estrenes

Ultims dies de **El compdemnat a mort** (700 mts.); **Drama financier** (700 mts.); **La vida dels humilis** (700 mts.) y vuit cintes mes cómiques y d'alta comedia

Gran Saló Doré

Avuy, dijous, hermosíssim programa de películes y les següents atraccions:

THE BENALIKS

trapecistes molt notables.

Despedida dels notables artistes excéntrichs

ELS MINGORANCES

Ovacions contínues al fenómen vocal, imitador de les grans cantantes

FLORY FLORY FLORY

Debut, debut, debut de la notable troupe

WERNOFF WERNOFF

acrobátichs colossals, tres senyoretes y dos senyors.

Demá, reaparició de l'eminent cantant

LA TORRERICA

DIORAMA

Avuy, dijous, grandiós programa:

Los monederos falsos

El corazón de los pobres

Ultim día de la película

MENTIRA FUNESTA

y altres de gran éxit.

Gran Concurs Hípich Internacional

en el terreno del POLO, carretera de Sarriá (cán Rabia) els dies 29, 30 juny y 1, er julioi.

Sisè día, dissapte, 29 de juny.—**Prova d'Honor.**

Queda oberta la taquilla en el teatre de Novetats tots els dies.—Llotges: Abonament per un día, 35 ptes.—Tribuna: Abonament per un día, 5 ptes. Abonament de cotxe per un día, 5 pessetes.—Entrada general, una pta. Bi tímbre a cárrech del públich.

TURÓ PARK

Putxinel-lis «Quatre Gats».—Cotxes infantils.—Atraccions.—Concert tarda y nit per la Banda de Caçadors de Barcelona. — Entrada, 25 céntims. —Carril de Sarriá y tranvía, servey extraordinari. —Demá, divendres, Revetlla de Sant Pere.—Banda militar.—Sardanes (Sureda).—Fochs d'artifici. Noves atraccions.—Restaurant Casanovas.

Frontó Comtal Avuy, nit, a les deu. Gran partit. Vermells: Olamendi y Otegui. Blaus: Sarasúa y Bienner. — Entrada, 1'25 ptes.

Revetlla de Sant Pere Els vapors golondrines convenientment illuminats, donaràn passeigs pel port y avant-port, desde les deu de la nit fins a la matinada.

Saturno Park

Grans festeigs que se celebraràn els dies 28, 29 y 30, ab motiu de la festivitat de Sant Pere: Traca de gran luxe, del tipu premiat en el concurs de Valencia. — Aviació d'una Bomba monstre de 85 metres cúbichs de desplaçament (si'ls tempa ho permet). — Grans balls de societat en l'espayosa platea del teatre, convenientment alfombrada y adornada artísticament.

Demá, divendres, gran Revetlla

Illuminacions fantástiques japoneses, decorat a la veneciana, concerts musicals.

HOTEL RESTAURANT **RABASSALET**

(Antiga Rabassada). Obert día y nit).—Tranvía directe desde la Plassa de Catalunya.—Servey de cotxes desde'l Tibidabo

LA RABASSADA

REVETLLA
Y DIA DE SANT PERE

HOTEL-RESTAURANT

OBERT TOTA LA NIT

Gabinets particulars.—Cuina de primera. Servey a la carta. Cuberts desde cinch ptes. fins a les 10 de la nit. — Telèfon núm. 7643.

CONCERTS

en el Saló-Menjador del Restaurant de una a tres tarda y de set a nou nit per una orquesta de professors dirigida pel Mtro. Pérez Cabrero.

Atraccions americanes

TOTA LA NIT

Scenic Railway, Water-Chute, Bowling Alleys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, &.

Tranvia directe desde la Plaça de Catalunya a La Rabassada

DENTICIÓ Y BABA AIXAROP RHAM DEMANIS À FARMACIES Y DROGUERIES

Teatre Cómich - Gran companyia dirigida per Ricart Güell y Julià Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar y Pep Viñas. — Demà, divendres, 28 de juny. Revetlla de Sant Pere. — Espléndit programa. A les nou, especial, 35 cènts.—Primer: «Abierta toda la noche», èxit.- Segón: L'obra del dia «El país de la Machicha», per P. Martí y Pep Viñas.—Tercer: La popular sarsuela «El país de las hadas» per sa millor intèrprete Pilar Martí.—A dos quarts de dotze, extraordinaria funció de Revetlla.—Primer: «El cuento d I dragón.—Exitàs. —Segón: Estrena de la sarsuela en dos actes y nou quadres procedent del Cómich de Madrid, «La viva de genio», protagonistes Pilar Martí y Ricart Güell.—Decarat exprofés.—Un magnifich automóvil.—Durant el segón entreacte soperb ramellet de fochs artificials. —En conjunt, la Revetlla del Cómich, com sempre, la millor Revetlla.—Dissapte, grans funcions. — En ensaig «La generala».—Se despatxa a comptaduría.

POLIORAMA

9, Rambla d'Estudis, 9

Gran èxit.
El més gros registrat en els anals artístichs,

LA ARGENTINITA

genialíssima artista espanyola, la millor en son genre, ovacionada ab deliri pel selectíssim públich que a diari acudeix en aquest Saló atret per tan notable y preciosa artista.

Toni and Pepi

celebrats acróbates excèntrichs.

Mary and Braco

cançonista espanyola y son excèntrich.

Les Doreta

duettos a transformació, cants y balls.

Pel·licoles noves a diari. — Ultims dies de la temporada de primavera.

SALÓ CATALUNYA

Plaça de Catalunya, 3

Avuy, dijous, programa dedicat als nens. Estrenes pera avuy: «Zigoto y la locomotora»; «Los ahorros de Anita»; «Nacimiento de ovejas». Ultim dia de «La marca de la infamia»; «Fin de un sueño». La preciosa cinta «Un pique-nique» y altres.
Demà, divendres, primer dia de moda, estrena EL PATRIOTA IRLANDÈS y altres.
Butaca numerada antiteatre, 1 pesseta. — Preferencia, 50 cèntims.—General, 25.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 27 juny

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes	.	.	85'17 p
4 % Interior fi próxim.	85'45	.	85'45 d
Ac. F.-C. N. Espanya fi mes	100'30	100'20	100'30 p
F-C. Nort d'Espanya fi próxim	100'80	101'75	100'80 d
Ac. F.-C. Alacant fi mes	.	.	97'50 p
» Alacant fi de próxim	97'95	.	97'95 p
Ac. F.-C. Orense fi próxim.	.	.	26'40 o
Ac. F.-C. Andalusos fi próxim.	63'15	64'10	63'15 o

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons.	5'40	per 100
Isabel.	8'40	»
Unces y mitges unces	5'40	»
Quarts d'unça	4'00	»
Octaus y 1-16 d'unça	3'40	»
Franchs	5'65	»
Lliures	26'49	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d. v. 0'30 % dany	
Londres 90 dies	26'31 d.
» xech.	26'71 p.
París xech	5'85 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi de mes	.	.	85'15	85'175
» » fi próxim.	.	.	85'125	85'45
» » ctat. s. A.	86'15	87'05	.	.
» » » s. B.	86'10	86'	.	.
» » » s. C.	86'90	85'90	.	.
» » » s. D.	85'45	85'40	.	.
» » » s. E.	85'20	85'25	.	.
» » » G y H.	87'30	87'25	.	.
Amort. 5 % fi de mes.	.	.	.	.
» » fi próx.	101'45	101'40	.	.
» » ctat. s. A.	101'20	101'25	.	.
» » » s. B.	101'25	.	.	.
Amort. 4 % fi de mes.	.	.	.	.
» ctat. s. B.	94'	94'10	.	.
Tít. Dte. Mn. 1906 (4 1/2 %)	96'25	96'35	96'15	96'35
» » » 1907 (4 1/2 %)	.	.	96'15	96'35
» » » 1910—D.	.	.	96'	96'50
» » » Refr.ª 1903 (4 1/2 %)	.	.	96'50	96'75
Tít. Dte. Mn. Maig 1899 Ensanxe (4 1/2 %)	97'75	.	.	.
Tít. Dte. Mn. Abril 1907 Ensanxe (4 1/2 %)	96'75	95'50	.	.
Tít. Dte. Mn. de Sarrià	.	.	100'	100'50
Emp. Dip. Prov. (4 1/2 %)	102'	.	101'50	102'
Port Melilla-Chafar. (5 %)	.	.	106'50	107'

Obligacions comptat

Cambi anterior		Queda Diner	Queda Paper
97'50	Nort Villalba a Segovia (4 %)	97'25	97'50
97'25	» esp. Alm. V.ª y Tar. (4 %)	97'25	97'50
96'	» Osca a Fr.ª y altr. línies.	96'	96'25
82'75	y mines St. Joan Abad. gar. N.	82'50	82'75
58'	Tar. a Barña. y Fran. (2 1/2 %)	57'85	58'15
105'75	Mad. Sar. Alac. Ar. s. A. (5 %)	105'50	103'
102'	» » » s. B. (4 1/2 %)	102'	102'25
97'	» » » s. C. (4 %)	96'85	97'15
95'25	» » » s. D. (4 %)	95'	95'25
55'75	F-C. Reus a Roda (2 1/2 %)	55'75	56'25
62'25	Alm. Val. y Tar. no adherides	62'25	62'75
78'50	» » » adherides.	78'50	78'75
49'25	Med. Zam. Or. Vigo, 1880.	49'25	49'75
79'50	» » » prio.-s. G-H	79'50	80'
105'25	Mad. Các. Portugal. s. 1.ª (5 %)	105'25	105'75
97'50	» » s. 3.ª (4 %)	97'50	98'
105'75	Vasch-Asturià, 2.ª hip. (5 %)	106'	106'50
95'	Olot a Girona—1 al 5000. (4 %)	95'	95'50
96'50	C.ª General de Tranvies (4 %)	96'50	97'
96'	C.ª Tranv. St. Andreu y ext.	96'	96'50
102'	C.ª Barcelonesa d'Elect. (5 %)	102'	102'50
93'	C.ª Barcelonesa d'Elect. (4 %)	93'	93'50
93'85	C.ª Trasatlántica (4 %)	93'85	94'15
81'75	Canal d'Urgell — 1 al 28000	81'50	82'
79'50	Stat. Grl. Aigües Barña. (3 %)	79'50	80'
92'	» » » » (4 %)	92'	92'50
102'	C.ª Gral. Tabacos Filipines.	102'	102'50
90'	C.ª Asfalts Asland—1 al 400.	.	.
91'50	» » » preferents	94'50	95'
103'85	Port Tarragona. Serie A. (5 %)	103'85	101'15
93'35	Com. Regants Ebre. Bn. pref.	93'35	93'85
99'	F. d'Obres y Constr., no hip.	99'	99'50
100'75	C.ª Colxes y Automòvils (5 %)	100'75	101'25
100'75	Siemens Schuckert, Ind. Elec.	100'75	101'25
100'75	Stat. Valenciana d'Elec. (5 %)	100'75	101'25
91'75	Navegació y Industria (4 %)	91'75	92'25
97'50	Stat. «Carbones de Berga»	97'50	98'

Accions fi mes

499'75	F-C. Nort d'Espanya.	504'75	505'
486'75	F-C. Madrid Saragossa Alac.	490'25	490'50
25'95	F.-C. M.ª Z.ª Orense V.ª	26'95	27'

Accions comptat

25'90	F-C. Med. Zam. y Or. a Vigo.	26'80	26'85
502'	» Nort d'Espanya.	502'75	503'
488'50	Madrid Saragossa Alacant.	488'25	488'50
100'25	C.ª Penin. Telèfons, pref.	100'25	100'75

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 3'40.

4 per 100 Interior comptat.	85'20
4 per 100 » fi próxim	85'42
Amortisable 5 per 100.	101'
Banch d'Espanya	459'50
Arrendataria de tabachs	295'
Societat general Sucrera.—Obligacions	.
» » » Acc. preferides.	42'
» » » Acc. ordinaries.	.
Franchs.	105'80
Lliures.	26'69
Banch Espanyol Río Plata.	474'

Darrera hora

Telegrama de les 4'33.

4 per 100 Interior fi mes	.
4 per 100 » fi próxim.	85'42

Borsa de París

Telegrama de les 3'10

4 per 100 Interior Espanyol	89'29
4 per 100 Exterior	94'97
Accions Ferro-carril Nort d'Espanya	472'
Accions Ferro-carril d'Alacant.	459'
Accions Ferro-carrils Andalusos	298'
Renda Russa 5 per 100	104'55
» » 4 1/2 per 100	102'10
Brasil 4 per 100.	85'50
Banch Espanyol Río Plata.	449'
Renda Francesa 3 per 100.	93'
Renda Russa 4 per 100	95'20
Renda Servia.	89'60

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi próxim.	.	.	85'42 p
F.-C. N. Espanya fi próxim.	101'	.	101' d
Ac. F.-C. Alacant fi próxim.	98'	.	98' d
Ac. F.-C. Orense fi próxim.	26'95	27'10	27'40 d
B Hispano Colonial próxim.	.	.	63'62 d
Ferrocarrils Andalusos	63'40	.	63'45 p

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accions Ferro-carril Atchison.	110'50
» » Baltimore	111'25
» » Chesapeake	81'25
» » Union Pacific.	174'87
» » Misouri Kanssas	28'62
» Trust del Acer.	72'87

Borsa de Londres

Londres, 27.

Consolidat anglès 2 1/2 per 100	76'50
Uruguay 3 1/2 per 100	77'50
Renda japonesa 4 per 100	86'
Renda russa 5 per 100	104'75
Venesuela 3 per 100	61'
Colombia 3 per 100.	50'25
Sant Salvador 5 per 100	98'75
Nicaragua	86'

Les sessions d'avuy

Aquest matí se fà de dobles: 0'47 de Norts y Alacants per les partides compromeses ab anterioritat al cambi de obertura.

Les operacions fetes al corro fan seguidament baixar les dobles: la de Norts fins a 0'40 y la de Alacants fins a 0'41.

La d'Interior fà 0'27.

Fan les dobles restants: de Andalusos 0'33-0'31; de Plates 0'48-0'47; de Colonials 0'33-0'35-0'33; de Orenses 0'15-0'13 y de Catalanes 0'07.

Se tanca als corros: Interior liquidació 85'17 paper, pròxim 85'45 diner; Norts liquidació 100'30 operacions, pròxim 100'80 paper; Alacants liquidació 97'50 paper, pròxim 97'95 paper; Andalusos pròxim 63'15 diner, y Orenses pròxim 26'40 operacions.

De la tanca d'ahir a les cinch de la tarda an aquesta se millora 0'07 de Interior, 0'10 de Norts y 0'05 de Alacants, cambi liquidació.

Dels cambis de Andalusos y Orenses liquidació an els d'aquest matí, pròxim, no hi hà variació, si se té la doble en compte.

A la tarda, a escepció dels de París que seràn fi del corrent encara, tots els cambis que anotarem seràn únicament pròxim pera evitar confusions.

= Al reunirse a Madrid aquest mitgdía els corredors al Banch no fan cap operació.

De Borsa, després, se'ns envía: 85'45.

Aquí obre l'Interior a 85'46, cau a 85'43 y tanca a 85'42 diner.

París envía: Exterior 95, Norts 473 y 472, Alacants 460 y 459, Andalusos 300 y Plates 448.

Aquí s'obre de Norts a 100'65, se puja a 101, se cau a 100'80, y se tanca a 100'95 paper.

De Alacants s'obre a 97'75, se puja a 98'15, se cau a 97'90, se millora a 98'05 y s'hi tanca ab diner.

Obren els Andalusos a 63'15, pujen a 63'45 y tanquen a 63'40.

Les Orenses obren a 26'60, pujen a 26'95, cauen a 26'80, pujen de nou a 27 y hi tanquen.

Se cotisen de tanca: Plates a 95'30, Colonials a 66'50 y Catalanes a 12'75.

Municipis, comptat, 96'37.

Franchs y lliures 5'85 y 26'71.

Madrid continua enviant: Plates 476'50-476, Interior 85'42 ab 20 comptat y 85'40.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 85'42 paper, Norts 101 paper, Alacants 98 diner, Andalusos 63'45 diner, Colonials 66'62 diner y Orenses 27'10 diner.

De la tanca del matí an aquesta se pert 0'02 de Interior y se millora 0'20 de Norts, 0'05 de Alacants, 0'30 de Andalusos y 0'70 de Orenses.

Coneixem de Madrid: Franchs 5'80, Lliures 26'69, Plates 476'25 y darrer de Renda 85'42.

París tanca: Exterior 94'97, Norts 472, Alacants 459, Andalusos 296 1/2 y Plates 449.

Es 0'02 menys d'Exterior, igual que ahir de Norts y Alacants, 1 1/2 franchs menys de Andalusos y 1 més de Plates.

La paritat ab franchs a 5'75 y tenint en compte que a París els cambis son liquidació y aquí pròxim, demostra que restem 0'82 sobre cambi de Norts, y 0'55 de Alacants y Andalusos. Les Plates surten, liquidació, a 94'96. A Borsa tancaven, pròxim, a 95'30. Com la doble es de 0'40 se pot dir que d'aquest valor s'està a cambi.

Tanquen a París les Rendes: 0'22 més la francesa, 93; 0'05 menys la Russa del 906, 104'55; 0'30 menys la del 909, 102'10; 0'20 menys la Turca, 89'65; 0'05 menys la Servia, 89'60 y 0'10 menys la del Brasil, 85'50.

De les Mines el Rio Tinto no varía, 2.050, y perden 2 franchs les demés: de Beërs, 494; Rand-mines, 165, y Goldfields, 103.

Nacional Mexicà 161, 2 franchs menys. També pert 2 franchs l'Espanyol de Cuba, 455.

= A les cinch fan les dobles d'Interior 0'26 y les de Norts y Alacants 0'36.

Les d'Andalusos 0'20 y 0'21, sense operacions.

= Els cupons nèts, d'Andalusos son pessetes 6'75, de Norts 19'868 y d'Alacants 21. (L'any passat varen ser de 6'54, 17'964 y 20, respectivament).

Començarà a cotisarse sense cupó en els «corros» d'aquests valors, demà, a dos quarts de quatre de la tarda, per més que dintre la sessió serà probable que s'avencin operacions que no tindràn cotisació oficial.

La diferencia que fan les pessetes dels cupons en la cotisació dels tres carrils es de 1'35 als Andalusos, 3'97 als Norts y 4'20 als Alacants.

Rebley

Govern civil

Multes

Ahir tarda foren imposades 11 multes de 50 pessetes a altres tants industrials per venda de cohets y petarts.

Espectacles clausurats

Per no reunir les degudes condicions de seguretat, han sigut clausurats el teatre Apolo, y el Petit Moulin Rouge, del Paralelo.

Encara més multes

Avuy han sigut denunciats y multats ab 50 ptes. cada ún, 6 industrials per venda de coets.

Suscripció

El governador ha entregat 100 ptes. a la Cambra de Comerç, pera la suscripció oberta pera premiar la conducta dels obrers Joan Ferrer y Joaquim Dueñas, que sortiren en defensa del cobrador de la casa Pamies, al ser agredit el día 15 de juny passat.

Felicitació

El Colegi de farmacèutichs ha felicitat al governador y al inspector provincial de Sanitat, per la campanya empresa contra l'intrusisme en farmacia.

L'escàndol del Soriano

El governador ha imposat 500 ptes. de multa, o quinzena, als dos detinguts per l'escàndol del teatre Soriano, de que donem compte en altre lloch.

Visites

Han visitat al governador, el president de la Unió Gremial, don Emili Vidal y Ribas; una comissió d'industrials cafeters; l'inspector d'Higiene Pecuaria, y una comissió del Círcol Conservador, pera convidar al senyor Portela a una festa que en honor den Menéndez Pelayo celebrarà diumenge dita entitat a la Universitat.

Falten obrers

L'enginyer-director de la fàbrica de ciment de Berga, don Joan Ferrer y Güell ha visitat al governador pera comunicarli la falta de brassos en que's troba, y la impossibilitat que hi hà de trobar personal en vaga a Catalunya.

La Mancomunitat

COMPLEMENT

Telegrama den Maura

S'ha rebut el següent telegrama:

«Maura a Prat de la Riba. Agradecido telegrama, hallo adecuadísima posición de V., estímulo que procuran. No duden que mis convicciones perennes acerca vida local bondadosamente recordadas seguirán guiando mis pasos al discutirse proyectada ley mancomunidades.»

(PER TELEFON)

El banquet de la comissió

Madrid, 27, 4'15 tarda.

Aquesta tarda s'han reunit en banquet, a Lhardy, pera celebrar el felic terme dels treballs realisats per la comissió que ha dictaminat el projecte de Mancomunitats, els senyors Ruiz Valarino, Cambó, Sala, Guillem y Sol, Corominas, Pedregal y Alvaro Mendoza.

Al acte hi han assistit també'ls presidents del Consell y del Congrés y el ministre de la Governació.

Durant el banquet s'ha parlat del projecte en línies generals y el senyor Canalejas ha mostrat el seu propòsit de que quedi aprovat al Congrés abans de les vacacions parlamentaries.

Han regnat grans corrents de simpatía per l'aprovació del projecte.

Estudi del projecte

«El Debate» publica el tercer article del senyor Bofarull y Ramañá sobre Mancomunitats.

Examina'ls articles quint, sisè y setè del dictamen y fa algunes observacions al apartat C del sisè.

Impresions y conjectures

Madrid, 27, 5'15 tarda.

La presencia en el Congrés dels diputats catalans, de tots els partits—la minoría regionalista, composada pels senyors Cambó, Ventosa, Garriga y Massó, Bertràn y Musitu, Milà y Camps, Plaja y Bertrand y Serra, està completa,—crida l'atenció, ressucitant ab més vivesa que dies passats la controversia y les profecíes sobre'l projecte de Mancomunitats.

Del banquet que aquesta tarda ha celebrat la comissió dictaminadora, ab els senyors Canalejas, Barroso y Romanones, per més que se'n parla molt, es clar que no desperta cap interès polítich, ni tansols en ordre a la discusió del projecte. Ademés, la reserva dels comensals ha impedit que arribessin a noticia dels periodistes les manifestacions fetes en brindis de caràcter íntim y que dibuixen la posició en que'l president del Congrés y el del Consell s'han colocat pera apreciar l'assumpte.

Sobre les incidencies de la discusió y pervenir del projecte, en l'estat plà de la majoría se segueix observant la mateixa inquieta hostilitat. Entre les persones importants que's diu estàn en contra figura el senyor Cobián, qui, segons hem sentit assegurar, fins renunciarà'l Govern del Banch pera combatre el projecte.

Els amichs del senyor Moret asseguren que ja son 35 els diputats de la majoría que votaràn contra'l projecte de Mancomunitats.

Notes parlamentaries

El projecte del joch

Madrid, 27, 12'30 matinada.

S'ha constituit la comissió del projecte de lley reglamentant el joch, nomenant president al marquès de Cortinas y secretari al comte de Santa Engracia.

La comissió ha acordat obrir una informació escrita fins al primer de juliol.

Un carril

S'ha reunit la comissió que entèn en el projecte de ferrocarril de Puertollano a Còrdoba, dictaminant de conformitat ab el projecte.

El turisme

La comissió corresponent ha firmat el dictamen sobre'l foment del turisme.

Els presupostos al Senat

Tampoch ha pogut llegirse en la sessió del Senat el dictamen relatiu al pressupost de Gracia y Justicia, per tenir la comissió que adaptar les xifres a la lley de comptabilitat.

La calefacció del Senat

Regna gran disgust entre senadors y periodistes perque'l senyor Montero Rios malgrat l'intens calor regnant, té ordenat que continuin encenentse dues calderes pera mantenir la calefacció de la Cambra, essent impossible aguantar la temperatura en el saló de sessions, y el de conferencies, passadissos y tribunes de la prempsa.

El projecte d'Associacions

La comissió que entén en el progecte d'Associacions ha continuat la redacció del articulat.

La setmana entant donarà dictamen.

La lley d'aigües

S'ha constituit la comissió que ha de dictaminar sobre'l progecte de reforma de la lley d'aigües.

Proposició de lley

El senyor Seoane ha presentat una proposició de lley demanant la supresió de la pesca ab «ardora».

Diputació

— Ahir va visitar al senyor Prat de la Riba, el senyor Puig y Cadafalch, que ahir va arribar de París.

— En la Secció d'Hisenda de la Diputació provincial s'estàn ultimant els corresponents despatxos pera entregarlos als agents executius en primers de juliol pròxim, a fí de que procedeixin per la vía d'apremi contra'ls Ajuntaments d'aquesta provincia que en 28 del corrent mes no hagin satisfet l'import del primer y segón trimestres de l'any actual de les quotes de repartiment provincial, atrassos convinguts y de quintes parts del total d'obres de camins vehinals.

— Ahir se reuní en la Diputació la Comissió d'Instrucció Pública y Belles Arts.

— Ahir s'efectuaren les subastes pera les obres de construcció d'un pabelló destinat a Escola Superior d'Agricultura en la Escola Industrial, y pera'ls acopis de materials pera la conservació de l'afermat de la carretera de Manlleu a la Gleva, essent adjudicada la primera al senyor Solà per la cantitat de 34.500 ptes., y la segona al senyor Puig per 4.600.

— Una comissió de la Junta pera la Festa del peix a Torelló va estar ahir a la Diputació pera invitar al senyor Prat de la Riba a dit acte.

— Ha estat a visitar al senyor Prat de la Riba l'ex-diputat provincial don Jaume Brutau.

— La setmana entrant se celebrarà la octava y darrera sessió del present període.

MÉS TELEGRAMES
Y TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Robo a un artista

Madrid, 27, 12'30 matinada.

Varis periòdichs reculleu la noticia publicada en diaris de la Argentina de que l'actriu Roser Pino ha sigut víctima d'un robo d'alhajes per valor de 100.000 pesos, unes de la seva propietat y les restants del empresari del Odeón.

L'Assamblea ferroviaria. Incident sorollós.

Madrid, 27, 2 matinada.

La sessió de l'Assamblea de Ferroviaris transcorria tranquila, aprovantse els estatuts y arribant fins l'article 23.

El company Broto (de la secció catalana) ha llegit una proposició incidental, protestant de que la presidencia coarti la llibertat d'alguns delegats en les deliberacions y demanant que modifiqui la seva actitut de parcialitat.

La lectura ha produit un gran rebombori, protestant els mès y donant visques a la unió y crits d'abaix els traidors.

Els ànims estaven molt excitats y s'ha aixacat la sessió violentament.

En Barrio ha recomanat calma, pera evitar l'espectacle que's donava devant de les empreses, aconsellant que sortissin ab order.

Algúns assambleistes, enfilats a les butaques, seguien discutint acaloradament, tementse que aribessin a les mans.

La Junta tractava de calmar els ànims. Sovintejaven els crits de ¡traidors!

Els autors de la proposició, que eren en Broto y en Rivalta, catalans, y un delegat de Gijón, permaneixíen tranquis.

Algúns atibuien el fet a móvils polítichs, pe ser els autors de la proposició correligionaris den Lerroux.

A la sotida del teatre s'han format rotllos a la plaça de Santa Agna, discutint apassionadament y pronosticant incidents en la sessió vinenta si no's etiren els autos de l proposiació causants del esvalot.

L'estiueig del Rey

Aquest estiu serà molt mogut pera'l Rey, perque, ademés de la cacera als «Picos de Europa», se proposa desde San Sebastiàn anar a Bilbao, Santander, Gijón y altres punts del Cantàbrich.

La situació de Cuba

Coruña.—Els passatgers arribats an aquest port en els trasatlàntichs procedents de Cuba, comuniquen noticies molt pessimistes sorbre la situació d'aquella illa.

Manifesten que la insurrecció ha pres gran força, per lo qual la intervenció americana se verificarà molt aviat.

La guerra en les provincies orientals ha paralisat el curs dels negocis y les operacions mercantils se realisen ab molta dificultat.

Ab els trasatlàntichs han arribat també molts espanyols que recentment havíen emigrat, els quals tornen pera lliurarse de la fam, valguts de la caritat o de la protecció del ministre d'Espanya.

La desbandada es tan gran que han arribat a la Coruña aquests díes molts negres emigrants que fugen del seu país espantats per la persistent persecució de que son objecte per part dels blanchs.

Manifesten que en tots els pobles cubans son objecte de baixeses, car se'ls considera traidors, y han decidit viure a Espanya.

Assamblea ferroviaria

Madrid 27, 2 tarda.

A les 10'20 del matí s'obre la sessió, baix la presidencia del company Barrio, en el saló gran de la Casa del Poble.

El president comunica als congressistes que'ls secretaris, donat lo avençat de l'hora en que va acabar la sessió anit, no han tingut temps material de redactar l'acta.

Se designen dos secretaris pera la sessió, recayent a favor dels companys Brieva y Estévanez.

El company Ribalta, de la secció catalana, demana la paraula y diu que anit va quedar astorat devant del increment que va pendre l'incident, pel sol fet de presentar una proposició que no fou discutida y mal interpretada.

Nostre ànim no ha sigut, ni serà, fer obstrucció y pera comprovarho retira la firma de la proposició objecte del incident.

El company Andiano lamenta que no fos objecte de discusió la proposició d'anit y estima que hi hagué, pel seu text poch delicat, un deliberat propòsit de formular un vot de censura a la Mesa.

El company Barrio justifica el procedir de la presidencia, afirmant que ell va obrar ab arreglo a sa llealtat y a sa conciencia.

S'estranya de que'l company Quintanilla firmés la proposició, quan moments abans pregava a la Mesa que no dongués molta amplitut als debats pera no perdre'l temps.

Acaba dient que'l seu propòsit ha sigut elevar els debats en el sentit de que les deliberacions se desenrotllessin en forma que no's perjudiquessin els interessos de la Unió.

El company Broto diu que ell va firmar la proposició com acte de solidaritat per suposar que alguns companys s'han vist postergats en el curs de les discusions.

No hi ha hagut, donchs, propòsit d'inferir agravi a ningú, y com primer firmant retira la proposició.

El delegat per Tarragona diu que va causar en l'ànim dels seu companys de delegació molt mal efecte l'aprovació de la base primera, y com no van poder intervindre, pera defensar el seu dret, ab tota la extensió que'l cas requería, firmaren la proposició, no ab la marcada intenció que aquí s'ha volgut donar, y acaba retirant sa firma de la proposició.

El company Quintanilla, firmant de la proposició, la retira.

El delegat de Valladolid diu que ja es hora de acabar aquest comensament de discordia, puix hem vingut pera fer tasca fructífera y beneficiosa pera'l Congrés cumplint axís la voluntat de nostres companys.

El company Ribalta diu que'l company de Valladolid, deixantse portar de sa fantasía, ha interpretat caprixosament lo ocorregut ahir, puix si bé es veritat que la secció catalana va votar en contra del article primer, ab tot y haver manifestat que votaría a favor, fou per haver consumit el company Broto un torn en contra, y en tal sentit so va votar, y afegeix que lo únich que lamenta es que sa firma figuri al peu d'una proposició que ha donat lloch a un incident tan lamentable, afegint que la voluntat que té la secció catalana es sols una: treballar per la unió de tots els ferroviaris.

Acaba dient que, haventse sentit en l'incident de la darrera sessió la paraula «traidor», prega als congressistes se serveixin manifestar si participen de aitals paraules, y li diu al company Andiano que si els considera com traidors no'ls permeti la estada en el local.

El company Andiano manifesta que si a qualsevol company delegat se'l consíderés com traidor no figuraría en les tasques del Congrés, puix hauría sigut ja objecte d'espulsió.

Després d'algunes observacions den Quintanilla y en Marsal y retirades totes les firmes de la proposició objecte del incident, queda aquest acabat.

Continúa la discusió dels estatuts per que ha de regirse'l reglament de la Federació de ferroviaris espanyols.

Comensa per la lectura del article 26 referent a la vaga reglamentaria, en el que'l company Granados demana aclaracions.

S'aproven altres varis articles sense discusió.

S'acorda que'l periòdich del Comitè continui denominantse «Unión Ferroviaria», deixant a discreció del Comité si la publicació ha de ser setmanal o quinzenal.

Ab lleugeres observacions s'aproven tots els articles que son 58.

Abans de donarse lectura als adicionals el company Broto pregunta en quines condicions ingressen els ferroviaris en la Unió general de treballadors.

El company Porezagua:—En idèntica forma que les demés societats. De tots es conegut l'espandiment de aquesta Societat, la més poderosa fins avuy de totes les conegudes a Espanya.

El company Broto:—No m'ha convençut el company Perezagua y segueixo desconeguent la forma d'ingrés.

Els companys Cordoncillo y Barrio amplien algunes explicacions relacionades ab la reglamentació de la Unió general de treballadors y el company Barrio estima que l'ingrés dels ferroviaris en la Unió, deu ferse en idèntiques condicions que les demés societats obreres.

El company Broto rectifica y's mostra partidari del no ingrés en la Unió general de treballadors, y, pel contrari, ho estimen oportú varis delegats d'altres seccions.

Posat a votació l'assumpte que's debat queda aprovat l'ingrés en la Unió general de treballadors de la Unió ferroviaria.

En Barrio explica que, efectuat l'ingrés dels ferroviaris en la Unió general de treballadors queda de fet ingressada, pera'ls efectes de solidaritat, en la Federació internacional de treballadors.

S'admet una esmena als articles adicionals acceptant la tutela d'altres elements espanyols que pertanyin a societats de resistencia.

Queden aprovats els articles adicionals.

Se llegeixen varis telegrames d'adhesió dels ferroviaris de Màlaga, saludant al Congrés y felicitant als de la secció catalana per son ingrés en la Unió ferroviaria.

Acadèmich

Madrid 27, 4'15 tarda.

L'Academia de Belles Arts ha elegit, per unanimitat, acadèmich de número al quefe del partido conservador don Antoni Maura.

El president del Consell

Aquest matí ha anat el senyor Canalejas al Palau a despatxar ab el Rey.

Després s'ha dirigit a la estació del Nort, hont ha despedit a la Reina y infants, que han sortit cap a la Granja.

Desde la estació ha anat el senyor Canalejas a Governació, pera informarse de les últimes noticies rebudes, y desde allí al seu domicili.

Entre les visites que ha rebut el president a casa seva, figura la d'una comissió de palmesans que ab el diputat senyor Roselló ha anat a interessarli la resolució de varis assumptes locals.

El senyor Canalejas no ha rebut avuy als periodistes, si be'ls ha informat per conducte del seu secretari de que son inexactes les noticies que han circulat sobre suposades colisions ab els moros en les posicions avençades de Melilla.

El ministre de la Guerra ha dit al senyor Canalejas que'ls últims telegrames d'aquella plaça acusen absoluta tranquilitat en tot el territori del Rif.

La Gaceta"

La «Gaceta» publica:

Lleys y Decrets, entre ells la lley que disposa quedi redactat en la forma que s'indica l'article tercer de la lley de 27 de maig de 1908 sobre cessió de terrenys del ram de Guerra al Ajuntament de Girona pera l'ensanxe de la referida capital.

Lleys y Decrets d'Hisenda comunicats ahir.

Resolent un expedient instruit en virtut de comunicació de la Comissaría general de Seguros sobre aclaració de dubtes que presenta'l registre de la propietat pera la cancelació d'hipoteques constituides pera garantir responsabilitats dimanants de la lley de segurs de 14 de maig de 1908.

Aprovant la proposta de nomenament de les subcomissions que han de distribuirse'ls treballs del Congrés internacional d'Educació popular.

Declarant que'l paragraf tercer del article 19 del reglament de 25 d'agost de 1911 no's refereix, ni es per tant aplicable, als mestres que ab anterioritat a la publicació de dit reglament posseïen títul elemental que'ls facultava pera ocupar tota classe de vacants y els quals podíen ésser admesos en els concursos de trasllat a escoles de capitals de provincia y de poblacions de més de 20.000 habitants.

Disposant s'obri un concurs de projectes pera la construcció del ferrocarril estratègich de Santiago per Carballino a Orense.

Religioses

Promet revestir solemnitat, com en anys anteriors, el «Triduu» que l'Apostolat de la Oració de la parroquia de Bethlem celebrarà en honor del Sagrat Cor de Jesús els díes 28, 29 y 30 del corrent mes, haventse confiat els sermons al orador sagrat Rnt. doctor don Manuel Cubí, Pbre., beneficiat del Pilar de Saragoça.»

Solemníssims resulten els cultes que l'Apostolat de l'Oració de Sant Vicens de Paul, Provença, 212, dedica durant el present mes al Sagrat Cor de Jesús, y molt especialment la novena en la qui diariament predica l'eloqüentíssim orador sagrat reverent P. don Leandre Daydí, C. M.

El solemne Tríduu que, com a final de mes, anyalment se dedica al Sagrat Cor de Jesús, tindrà lloch els díes 28, 29 y 30, predicant l'esmentat P. Daydí.

Se suplica als nous celadors y socis que'l día 29, a la tarda, assisteixin a la imposició de medalles y al día 30 a la jura de la bandera.

ULTIMA HORA
EDICIO DEL VESPRE: 2.ON TIRATGE

Uns delegats de la societat dels escombriaires han conferenciat ab l'alcalde sobre l'estat intolerable de brutícia dels carrers de Barcelona.

S'ha convingut en dividir la ciutat en 223 demarcacions y en fer el servey de recullida de set a deu del matí pera evitar que tot el día corrin pels carrers els abominables carros actuals.

Els quefes de les guardies municipal y urbana, que han assistit a la entrevista, han quedat encarregats de fer cumplir els acorts.

Un obrer que treballava en l'enderroch d'una casa del carrer dels Mercaders (Reforma) ha caigut daltabaix d'un tercer pis y ha mort al acte.

Ha sigut detingut a la Rambla, prop del carrer de l'Unió, per un guardia de seguretat, un home de 44 anys, vehí de la plaça den Blasco de Garay, per haver a la matinada agredit al vigilant de la plaça Reyal, y haverlo ferit ab un ganivet a la munyeca esquerra.

Demà, verbena de Sant Pere, se repetirà en el cim del Tibidabo la esplèndida lluminaria que tant cridà l'atenció en la verbena de Sant Joan, y que s'ovirava desde gran distancia al voltant de Barcelona.

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 27, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'15, baix la presidencia del comte de Romanones.

En el banch blau, els senyors Canalejas, Arias de Miranda, Barroso y Villanueva.

En els escons, 47 diputats; en les tribunes, 14 persones.

Els termòmetres marquen 30 graus.

S'aprova l'acta de la sessió anterior després de unes observacions del senyor Caballé demanant que se subsanin determinades deficiencies y se subsanin algunes omissions en que s'ha incorregut.

Prechs y preguntes.—El senyor TORRES GUERRERO solicita uns documents.

El senyor GOICOCHEA combat un Decret de Gracia y Justicia que infringeix els articles 78 y 80 de la Constitució respecte al processament dels individuus de la carrera judicial.

El ministre de GRACIA Y JUSTICIA li contesta, defensant aquest Decret per estimarlo necessari.

Rectifiquen abdós.

El senyor FERNANDEZ GIMENEZ s'adhereix a les protestes del senyor Goicochea.

Madrid, 27, 5'15 tarda.

El senyor SORIANO pregunta si existeix a Espanya la previa censura.

S'ocupa del cas del Teatre de la Comedia en que s'ha prohibit pel quefe superior de policía la representació de una obra ab el pretext de que es immoral.

Prega al senyor Canalejas y al ministre de Gracia y Justicia que cridin l'atenció del quefe superior de policía, pera que no s'extralimiti en les seves funcions, perque no creu que sigui ell el definidor de la moral.

El senyor CANALEJAS diu que del cas no'n sab sinó que'l quefe superior de policía, en cumpliment del seu dever, ha indicat a la empresa que no tornés a representar una comedia en un acte notoriament obscena.

Elogía les alts dots del quefe superior de policía, que es un digníssim quefe del exèrcit.

Ab tot ofereix informarse de lo ocorregut, per si s'hagués de dictar alguna mida encaminada a garantir la llibertat del art.

El senyor IGLESIAS (don Pau) explana la seva anunciada interpelació sobre la lley de jurisdiccions.

Diu que tindrà de ser una mica pesat, perque's dedicarà a citar casos concrets y necessitarà llegir molts documents y recullir opinions pera corroborar les seves asseveracions.

Passa a ocuparse del procès format als oradors que varen pendre part en el miting del Teatre Barbieri pera demanar el servey militar obligatori y la reducció del cupu.

Llegeix la ressenya que l'«Heraldo» va publicar de dit miting.

Senat

Madrid 27, 5'15 tarda.

S'obre la sessió a les 4'15, ab 12 senadors als escons y ocupant el banch del Govern els ministres d'Instrucció pública, Hisenda, Guerra y Marina.

Prechs y preguntes.—El senyor POLO Y PEYROLÓN formula prechs d'escàs interés als ministres d'Instrucció pública y Guerra.

Els senyors ALBA y LUQUE li contesten.

El senyor AGUILERA retira el dictamen sobre la proposició referent al emprèstit de 100 milions pera obres y millores a Madrid.

Pronuncia un llarch discurs fonamentant aquesta determinació.

El senyor PRAST s'hi adhereix.

El ministre d'HISENDA explica les causes que han impedit al Govern acceptar la proposició, si be deplora que Madrid se vegi privat dels beneficis que haurien reportat les obres y millores que se consignaven en ella.

Contra'l projecte del joch

Madrid, 27, 5'15 tarda.

El senyor Girona marxa avuy a Barcelona y tornarà aviat a Madrid pera combatre per tots els medis reglamentaris la aprovació del projecte sobre'l joch, si es que arriba al Senat.

Les concessions mineres

Cumplint la promesa feta abans de ahir al Congrés, el ministre d'Hisenda ha telegrafiat a les delegacions de provincies ordenant que se suspengui la tramitació de tots els expedients de concessió y caducitat de mines, sigui el que sigui l'estat en que's trobin, fins que's publiqui l'oportú Decret a la «Gaceta».

Solament pera demà hi havía 111 expedients pera resoldre.

Conflicte en porta

Saragoça.—El bàndol del alcalde en el que s'ordena que no circulin carros ab més de 2.000 kilos de pès sembla que determinarà un conflicte, ja que'ls traginers se neguen a cumplirlo.

Han dirigit al alcalde una instancia demanant que sigui revocada aquesta ordre.

Com que la instancia conté conceptes injuriosos al alcalde l'ha enviat al jutjat y ha disposat que'l bàndol se compleixi extrictament desde demà.

Ha ordenat que les forces municipals y de policía urbana se situin en els fielats que donen entrada a la ciutat y privin el pas dels carros que porten més de 2.000 kilos.

Els traginers s'han reunit en junta general pera pendre acorts.

La opinió aplaudeix l'actitut enèrgica de l'alcalde.

Del Marroch

La situació a Marrakesch

París, 27, 10'40 matí.

«L'Echo de París», en un despatx de Tánger, diu que la situació ha millorat notablement a Marrakesch, perque'l M'Tugui ha renunciat de moment al seu projectat viatge a dita ciutat.

—Diuen de Mazagán, ab referencia a una correspondencia de Marrakesch, data 23, que'l divendres passat hi hagué un combat, a les portes de Marrakesch, entre'ls partidaris del Glaui y els del M'Tugui.

Els europeus se refugiaren als consulats.

El tabor de policía guarda les portes del Mellah.

El cònsul de Anglaterra se proposava marxar de Marrakesch el día 25.

A la regió de Mazagán regna tranquilitat.

Negociém Valors y Cupons
Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 20.

NOTICIES

DE BARCELONA

Dinámica atmosfèrica

El temps pera demá a l'Europa central y meridional.

Ahir va plourе desde l'Adiàtich y Austria fins a Russia y també a Irlanda, en quals terres encara es avuy el temps plujós.

Les nuvolades de Catalunya no tenen cap valor per la pluja com pronosticava, y se'ls veu rotllar depressa cap al mar per alimentar el regisme tempestuós del orient continental.

Demà continuarà el regisme plujós desde Austria y Adriàtich fins a Russia.

A Espanya el temps també serà clar com avuy quedant Catalunya al darrera del sistema tempestuós del Adriàtich, però encara més dèbilment que avuy.

También plourà a Irlanda y Escocia.

Hi hà tendencia a establirse un regisme formentós en el Mediterrani inferior la importancia de la qual depèn de la situació meteorològica de Canarias que desconeixo.

D. PUIG.

Passava pel carrer dels Carders un noy de 12 anys, aprenent d'una caldereria del carrer de les Freixes, 3, portant una caldera y un troç d'aràm valorats en 30 pessetes, quan se li acostà un home y li digué si volia ferli el favor de pujar una carta a un segón pis mentres ell li guardava la caldera y oferintli 2 rals pera quan baixés.

El noy caigué bonament al parany, y no cal dir que al baixar, l'home y la caldera havien desaparescut.

— EAU DE JOCONDE pera la bellesa.

Un sereno yegé a la matinada a tres homes amagats a un paller d'un camp proper als tallers de la línia de S. S. y A. (Clot), y al anar a interrogarlos li engagaren uns quants trets, contestant ell en la mateixa forma, sense que cap bala fes blanch.

Els desconeguts fugiren abandonant una ermilla, una petaca y un mirall.

— La Societat PATRIA, que ab condicions tan pràctiques y ventatjoses contracta'ls Segurs d'Incendis, transports terrestres y de malalties, ha trasladat les seves oficines a la plaça Beat Oriol, 3, principal, lo que participem als nombrosos clients de tan important entitat.

Els propietaris de Barcelona han organisat pera la vetlla del 3 de juliol un banquet en honor de don Joseph Ferrer-Vidal y Soler, en prova de consideració per la brillanta gestió en el Congrés de la Propietat celebrat darrerament a Madrid, hont va portar dit senyor la representació catalana.

— **Tot comerciant ha de adoptar els Segells de Cauchú flexibles, patentats, de la Manufactura de Segells-Gravats-Rótuls, Numeradors, Fetxadors; etc. Suc. Bossi. Plassa Real, 14. - Sucursal: Rambla del Centre, 31.**—Telèfon, 2.402.

El passat diumenge se va celebrar al Ateneu Obrer de Barcelona el festival escolar, que va resultar un veritable èxit.

Prengueren part a la festa, a més del conjunt choral de la casa, alumnes de les classes de dia y de nit, llegiren poesies en català, francès y castellà y cantaren varies cançonetes catalanes del mestre de música en Jaume Gelabert.

— No construiu sense demanar presupostos a «Construccions y Paviments S. A.» (abans Miró, Trepat y C.ª).—Pelayo, 1, principal.

El nostre amich y colaborador don Carles Crehuet, ha obtingut, després de molt brillants exercicis, calificats ab la nota de «Sobresaliente» el títul de Llicenciat en Dret y Ciencies socials.

La nostra más coral enhorabona.

Demà, divendres, a les deu de la nit, tindrà lloch en el Reyal Lawn-Tennis pera les gestions contra'ls aiments tributaris proposats pel ministre d'Hisenda, s'han rebut fins ara comunicacions de les Cambres de Alaya, Alcoy, Alacant, Arévalo, Avilés, Badajoz, Burgos, Cadiz, Cartagena, Gijón, Jaen, Jerez de la Frontera, La Carolina, Madrid, Manresa, Melilla, Morón de la Frontera, Motril, Murcia, Palamós, Palencia, Palma de Mallorca, Sabadell, Santander, Sevilla, Terrassa, Tortosa, Tuy, Villagarcía y Saragossa.

S'ha adherit, ademés, a la campanya en contra dels aiments tributaris el Círcol Mercantil d'Alacant.

— **Lavabos, Waters, Banyeres. Models nous. — Preus reduits. Jaume Sauret. 7, Pelayo, 7**

Després de pendre part en el Congrés de les Nacionalitats celebrat en la Sorbona, ha tornat de París el nostre estimat amich y company l'eminent arquitecte en Joseph Puig y Cadafalch.

Sía benvingut.

Els alumnes, professors y director del Institut Català de Sorts-Muts y una representació de senyors de la Junta del Patronat de les escoles gratuites del mateix, invitats per la Societat de Sorts-Muts al acte de la benedicció de la bandera de l'esmentada societat, en qual acte serà padrí el comerciant d'aquesta plaça, en Jaume Petit Ros, president honorari de la Societat y vocal d'aquella Junta, efectuaràn una excursió pera concórrer a tan solemne acte, en el que serà celebrant de la missa de campanya, mossèn Jaume Batlle, professor del mateix institut.

Dit acte's celebrarà'l dia de Sant Pere, a les onze del matí.

—**Fumeu Hispania (sèries guerra Melilla)**

Cap a mitja nit, se va rebre a Cá la ciutat y als quarterets de bombers noticia per telefon de que's calava foch al teatre Soriano, hont s'hi donen actualment funcions cinematogràfiques.

Hi acudiren l'automòvil central y el del quarteret de Santa Agna y's trobaren ab que'l cine seguía tranquilament funcionant, sense haverhi foch ni allí ni enlloch.

L'alarma provenía d'unes piules que quatre bromistes havien engegat dintre'l local, contravenint les ordres governatives.

Dels quatre en varen ser detinguts y posats a disposició del governador civil els tres següents: Emili Anglada, de 21 anys, habitant al carrer Nou de Sant Francesch, 19, 1.er; Guiu Regateyre, de 23 anys, habitant Viladomat, 12, 2.on, y Enrich Recasens, de 26 anys, habitant Blasco de Garay, 9, 3.er. L'altre va fugir.

La suscripció oberta per una comissió de vehins dels carrers de la Princesa y del Comers, y continuada per la Cambra de Comers y Navegació, pera premiar la conducta dels obrers Joan Ferré y Joaquim Dueñas, que sortiren en defensa del cobrador de la casa J. Pamias, al ser atracat el día 15 del actual, puja actualment a 3.892'50 pessetes.

— El desequilibri nerviós, la neurastenia, histerisme, debilitat, anemia y desordres de la nodrició, se curen ab el

Avuy, dijous, a dos quarts de dèu de la nit, tindrà lloch la visita al Observatori Fabra, organisada per la Societat de Geografía Comercial, ab assistencia dels senyors socis y les seves families, en la que don Joseph Comas y Solà donarà una conferencia.

En contestació al telegrama que al constituirse dirigí a S. S. el Papa el Comitè Directiu de la «Federació Obrera Social», s'ha rebut el següent despatx:

«Sa Santetat agracix molt president, secretari y Unions professionals obreres catòliques, constituides en Federació, baix autoritat Prelat, filial adhesió a sa sagrada persona, enviantlos ab paternal afecte benedicció apostòlica.—Cardenal, Merry del Val».

La Societat de Dependents del Ram de pompes fúnebres celebrará reunió general ordinaria, avuy, dijous, a les nou de la nit, en son domicili social, passatge d'Escudellers, 3, baixos, pera tractar assumptes d'interès pera la classe.

DE FORA

—A la iglesia parroquial de la vila de Tossa s'hi uní en matrimoni el jove enginyer don Joaquim Esteve-Llach y Martí ab la gentil senyoreta Eulalia Estors y Montaner.

Foren padrins del nuvi don Joseph Costas y don Joan Esteve-Llach Barnet, y de la nuvia don Antoni Torrients y Montner y don Joseph Almeda.

Acabada la cerimonia, els nuvis y invitats foren obsequiats ab un esplèndit dinar a casa de la nuvia.

La nova parella ha anat a fer una excursió per Espanya.

Que Déu els ompli de felicitats.

—El día de Sant Pere, els feligresos y amichs de mossèn Gayetà Juanico, rector de Sant Andreu de la Barca, li dedicaràn un homenatge ab motiu del cinquantenari de sa primera missa.

Hi assistirà'l senyor Bisbe Dr. Laguarda. Seràn padrins l'alcalde don Nicolau Costa y el diputat provincial don Antoni Jansana y sa esposa.

El temple estarà artísticament adornat. Se celebrarà ofici solemnial. Predicarà'l P. Recolons, S. J., y's cantarà'l Te-Deum.

Hi haurà varies festes de caràcter popular ab la cooperació del chor, capella de música y banda. S'hi alçarà un arch de triomf. S'aviarà un castell de fochs artificials. Sessió literaria al Colegi del Carme de les Religioses Felipones.

—L'alcalde de Corbera (Llobregat baix) ha publicat un bando recordant al poble les disposicions de la lley del descans dominical, y que serà inexorable en ferla cumplir. Els infractors seràn castigats ab l'imposició d'una multa de 25 pessetes si's tracta de casos individuals, o de 25 a 250 pessetes quan excedeixi de dèu el número d'obrers que hagin treballat per compte d'un patró.

VICHY-ETAT

Deménis Sal Vichy-Etat, pera begudes, y Comprimits Vichy-Etat, en sos envasos d'origen. Refúsis tota imitació.

Del Marroch

(PER TELEFON)

La comissió tècnica

Madrid, 26, 2 tarda.

La comissió dels experts han acabat ja son comès y els comissionats francesos tornaràn totseguit a París.

Aquí quedarà sols M. Guiot pera ultimar alguns detalls dels assumptes acordats ab el marquès de Cortimas, que es el president dels comissionats espanyols.

De lo referent a compensacions territorials no s'ha rebut encara la contestació de França.

Les negociacions

El marquès d'Alhucemas y l'embaixador d'Anglaterra han conferenciat sobre'ls assumptes del Marroch.

La resposta de França no s'ha rebut encara, peró s'espera en data propera.

Moros canonejats

A la tarda han circulat rumors d'haver sigut atacades pels moros algunes avançades de nostres forces a Melilla.

Interrogat el ministre de la Guerra al arribar al Congrés, s'ha limitat a manifestar que lo ocorregut era únicament que devant d'una possessió ocupada per nostre exércit s'havien presentat alguns grupos de moros que han sigut canonejats, disolventse sense resistencia.

Els infants a Montserrat

El nombre d'inscrits es la considerable. Es d'esperar un èxit grandiós.

Per les cantonades s'han fixat uns bonichs cartells, obra del senyor Vilas, anunciant la romería, que criden fortament l'atenció.

L'hora oficial de sortida serà a les 4'30, en tren extraordinari; també podrà sortirse a les 6'25, o a les 7'15. La tornada es voluntari ferla el mateix día, o en el següent.

A la casa de la senyora viuda Oller s'acaba la confecció de la senyera, que presidirà la romería; serà una nota ben característica.

Els noys que no vagin acompanyats per persones de la seva familia o professors podràn agregarse als colegis que hi concorrin.

L'inscripció, a més d'altres llochs, pot ferse en els punts següents:

Reverent P. Mensa, S. J., Lauria 13.
Tipografía Católica, Pi, 5.
«La Hormiga de Oro», plaça de Santa Agna, 26.

Sport

Concurs Hipich

Davant de regular concorrencia se feu ahir a quarta sessió, disputantse, en primer lloch la Copa Militar, 3.000 pessetes. 13 obstàcles handicap, entre 39 cavalls.

Ab tot y la dificultat de la prova, se feren recorreguts esplèndits, resultant la següent classificació: «Trocadero», den Spencer, en 1'32" 4/10; «Garrotin», en 1-43-9; «Velo», en 1-53-2; «Taxdirt», en 1-54-1: «Frecuentado», en 1-54-2; «Muley», 2-6-8, y «Maspuedes», 1-42-9; tots feren el recorregut sense falta, menys el darrer, que'n feu mitja.

Després se disputà la Copa Barcelona. 5.500 pessetes, 15 obstacles handicap, premi del Ajuntament, entre 31 cavalls.

Lo difícil del recorregut feu que's retiressin alguns cavalls, per caigudes y despistades, dos d'ells francesos, en cambi, altres foren fortament aplaudits.

El temps, un xich núvol, feu que per falta de llum se sospengués la prova, a poch més de les set, pera continuarla aquest matí a les deu, quan sols hi faltaven 5 cavalls.

Avuy, a les sis de la tarda, se faràn els recorreguts de Caça y Camp.

Regata

Pera fomentar la construcció de nous yachts el nostre Reyal Club, ha llençat l'idea de fer una regata pera yachts de sis metres, creant la Copa del Mediterrani, que's disputaría cada any en un port diferent durant els mesos de mars-abril y demostrar an els extrangers, que també's convidaríen, que es pera nosaltres la més hermosa época del any pera aquest sport.

Han donat ja la seva adhesió els Clubs de Valencia y Alacant y es gairebé segur que la donaràn Málaga, Almería y els demés, essent un fet la celebració d'una regata ben interessant.

Celebrem la idea.

CORREDISSES.

Necrología

Confotat ab els Sants Sagraments, ha mort en aquesta ciutat l'ilustrat professor de música don Francisco Ojuel y Isern.

La seva ilustració unida a al seva bondat de cor y reconeguda honradesa li havien conquerit moltes amistats y simpatíes, les quals faràn sens dupte que avuy siguin moltes les persones que acompanyaràn en el seu dol als camiyats, nebots y demés parents del finat, com també'ls hi acompanyém nosaltres, ensemps que recomaném l'ánima d'aquest a les oracions dels nostres lectors. A. C. S.

Sens dupte haurà sigut sentidíssima en aquesta ciutat y en gran part de Catalunya la mort de la qui fou en vida donya Dolors de Sentmenat y de Despujol de Fonteuberta.

Les vituts que adornaven a la finada, unides al respectable y respectat nom de la seva familia, tan coneguda y apreciada en tota aquesta comarca, faràn que siguin innombrables les proves del condol que rebin el seu viudo, fills, fills polítichs, nets, germans y demés parents, an els quals enviem el testimoni del nostre pèsam més sentit, desitjant que'l recort de les virtuts de la difunta'ls serveixi de lenitiu en la seva pena, en la qual els acompanyem, ensemps que demanem als nostres lectors una oració pera l'ánima de tan virtuosa dama.

A. C. S.

De Societat

En el Cambril de la iglesia de Nostra Senyora de la Mercè se va celebrar ahir matí, el matrimoni de la senyoreta Pepeta Pons y Riba ab el jove Juli Mitjans y Nadal, essent testimonis el senyor Tarragó y l'arquitecte senyor Granell per part de la nuvia, y per la del nuvi don Joseph Pacareu y el Dr. don Joan Puig y Sureda.

A causa del dol de la familia del nuvi la festa se va reduir solament a la cerimonia religiosa, a la que van assistir els més próxims parents d'abdós contrayents.

Va beneir als nous esposos el doctor don Ricart Aragó, Pbre.

Desitgem als nuvis moltes felicitats en son nou estat.

D'espectacles

TIVOLI. — Avuy, dijous, tindrà lloch en aquest favorescut colisseu el benefici del popular actor Miquel Pedrola, que tantes simpatíes s'ha conquerit del públich de Barcelona.

Li augurem an aquest simpàtich actor un plè a vessar.

NOVETATS. — Pera avuy, dijous, està anunciat el benefici de l'aplaudidíssima primera actriu donya María Guerrero, y es tan gran el nombre de sos admiradors, que bé pot assegurarse que la nit d'avuy serà la més esplèndida de la temporada pel nombre y qualitat dels que assistiràn a testimoniarli la seva admiració y a prodigarli els seus més entusiastes aplaudiments.

Cultura

Acabem de rebre la noticia de que'l nostre amich en Pere Barnils, pensionat per la Diputació, ha passat el «rigurosum» en la Universitat de Halle, y ha obtingut el grau de Doctor ab «magna cum laude». La Filología catalana està d'enhorabona; ab una tesis escrita en alemany sobre'l dialecte català de Alacant y després d'un brillant exàmen de Filología romana, Filología germànica y Filosofía, la Facultat d'aquella Universitat l'ha proclamat Doctor.

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobella
Pera tota mena d' empelts y feridas de las plantas
Pot usarse sempre y no danya may.
S' aplica ab un pinzell, en fret.
Primpcesa, 11, pral.-BARCELONA

Gran Balneari Villa Engracia de Espluga de Francolí
AIGUA FERRO-MANGANOSA cura l'anemia, clorosis, debilitat general, dispepsies atòniques, facilita'l desenrotllo de les jovenetes, etc. Maravellosa pera'ls convalescents y neurasténichs. XALETS amoblats de tots preus. Se lloguen tot l'any y per temporades. **Hotel Villa Engracia** de primer ordre. Llum eléctrica en l'Hotel y en els xalets. Servey d'automóvils. Nova carretera. Servey oficial de correspondencia ab el F.-C. del Nort. — Pera informes del Establiment, lloguer de xalets y estancies, al Hotel, dirigirse a **Barcelona, carrer Bruch, 114, pral., 2.ª (x. Valencia)**

Avisos

Soci Se'n pendrá un ab 25.000 a 30.000 pessetes, en negoci segur, capital garantit, assumpte serio y facil. Poden guanyarse más de cent mil duros en un any. Carta a N. O. Zurbano, 3. Anuncis.

Vendes

MOBLES DE A. DIRAT
- Exposició permanent. -
DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

Oportunitat: Per 23.500 pessetes se ven 950 metres de terreny propi pera xalet, ben situat, devant la bifurcació del ferrocarril de Sarrià, entre'l baixador de la Bonanova y Sarrià. Informarán: Ausias March, núm. 65, porteria.

ULTIMS DIES
MOBILIARI: Sols per 3 dies el ven familia distingida per ruptura d'enlláz y ausentarse a l'Argentina. Dormitori Imperi superior, altre dormitori. — Soperb saló modern, menjador caoba, despatx sala piano, sala de rebre, cortinatges, llámpares, alfombres y caixa de caudals.—Corts, núm. 671, primer, segona. (Xanfla Bruch).

Ocasió: Per 38.000 duros se ven o permuta ab solar una casa al carrer de Balmes de sólida y moderna construcció el 5 per 100 net. Rahó: Tallers, 48 bis, pral., segona. De 11 a 1 y de 5 a 8.

Máquines d'es riure
Procedents de cambis per la URANIA al preu de cost se venen, diferentes marques ab garantia de perfecte funcionament; n'hi ha desde 100 pesseles.
Corts, 619, tocant al Passeig de Gracia

A PLASSOS O AL COMPTAT
Mobles, sillerías, máquines de cusir, rellotges y trajos, HOSPITAL, n.º 104

Torra vench baix preu valor, situada al carrer Bertran, 3, torra y sortida a Wagner, 38 (Sant Gervasi), tocant parada tranvia. Visible, feiners de 2 a 3 tarde, festius de 11 matí a 3 tarde.

Fábrica de panyos y novetats, Drils, Alpaques, Forrerin y Panes, de VALENTI SOLER. Tots els diluns venda de trossos y caps de peça, Fernando, 32 y Avinyó, 7, ent.

PIANO Chassaigne, a plaços de 5 duros mensuals. Aribau, 18, entl., 1.ª

Arrendaments

Arrendaré finca rústica prop de Barcelona, propis pera tenirhi 15 o 20 vaques.—Dirigirse a G. B.—Rambla del Centre, 37, Anuncis.

Lloguers

Piera: Casa pera llogar, ab aigua viva, jardí y hort. Rahó: Joan Guixá, carrer Sant Bonifaci, número 70.

Dispeses

Casa particular ab elegants habitacions, desitja un o dos senyors, ab assistencia o sense. -Carrer dels Angels, 4, segón, 1.ª-

Vida de Santa Eulalia
per MANUEL CABALLERO
Vida, martiris y miracles de la inclita verge barcelonina. Obra escrita segons les Actes del martiri; conté infinitat de datos históricks de l'antiga Barcelona y uns apéndices ab curiosos documents referents a la Santa.
Un tomo en octau major, de més de 250 pàgines. **2 ptes.** a les principals llibreries

LLITS DE FERRO
DAURATS Y NIKELATS
SOMMIERS
Gran assortit en articles pera jardí
Balmes, 2

EMPRESA DE POMPES FÚNEBRES
LA EGIPCIA
Societat Anónima
La més important d'Espanya, 30 sucursals ab telèfon. Central, Pelayo, 44, telèf. 1113. - Economía veritat en els preus degut a la fabricació dels gèneros y adornos propietat de la casa
Important: LA EGIPCIA és l'única funeraria que posseix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacta sense que sigut préviament desinfectat.—NOTA: Esmerat y ràpit servey tant en la capital com fora d'ella.

Epilepsia (mal de Sant Paul Corea (ball de Sant Vitoy demes enfermetats nerviosas, se curen radicalment ab l'ús de la Poció Antiepileptica del doctor Sanmiguel.
Anemia, Clorosis, y en general totas las malalties de pobresa orgánica, se curen radicalment usant l'Extracte reconstituyent del doctor Sanmiguel.
Dipósits: Dr. Andreu, y farmacia Dr. Martí, Ronda St. Antoni, 85, cantonada, Ponent

¡FORA PEL MOIXI!
ELS POLVOS COSMETICHS DE FRANCH treuen en pochs minuts el pel de qualsevol part del cos, matan les arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyoras que tinguin pel moixi (vello) a la cara y brassos, perque ab ell poden destruirlo.
Un pot 2'50 pessetes. S'envía certificat per correu si per endevant se rebea 2'50 pessetes en librança en Giro mútuo o en sellos de correu.
Farmacia Borrell
Comte del Assalt (carrer Nou), núm. 52. BARCELONA

APARATOS Y DISCOS
"GRAMOPHONE"
MARCA Y PALABRA REGISTRADAS
Audicions y Catálechs gratis en els Magatzems **ARTIS IMPERIUM**
G. PUIG, Pelayo, 14 Agent exclusiu de la
Ultimes creacions del
Gramophone
Noves coleccions de discos impresionats per Caruso, Amato, Tita Rufo, Schaliapine, Melba, Batistini, Casini, Pareto, Teirazini, Lázaro y altres d'igual categoría.
Sempre lo millor. — Sempre lo més nou
Companyia Francesa de Gramophone pera Catalunya, Balears y Canarias

Pera curarse'l Dolor d'Estómach, les Indisposicions Intestinals o la Colerina prengui V. una culleradeta de café de ALCOHOL de MENTA de
RICQLÈS
ab un got d'aigua ab sucre molt calenta
Exigiu el nom de RICQLÉS *a fi d'evitar les imitacions*
FORA de CONCURS Exp. Paris 1900, Bruxelles 1910
MEDALLA D'OR Exposició Barcelona 1888
¡70 ANYS D'ÉXIT!
DE VENDA en totes les Farmacies, Drogueries y Perfumeries d'ESPANYA
Agents Generals: VICENS FERRER Y COMP.ª BARCELONA

Sidral Teixidó
(NOM PATENTAT)
Es el millor refresch
¿Voleu apagar la set? ¿Voleu menjar a gust? ¿Voleu pair bé? Preneu SIDRAL.—Es refrescant, aperitiu, digestiu, anti-vomitiu y desinfectant del tubu gástro-intestinal.—Per la seva puresa y efectes, supera a totes les magnesies extrangeres.—Indispensable als estiuejants, viatjants y excursionistes.
De venda a les principals drogueries y comestibles.
DIPÓSITS: LABORATORI TEIXIDÓ, Viladomat, núm. 48, y Manso, 64.

Fàbrica de Flors, Corones y Plantes
y tot lo que's necessita pera ferles
Antiga Casa.— T. COSTAS.—Palla, 13 y 15 pral.

Cèlebre Essencia Zarzaparrilla Delaigua
El millor depuratiu vegetal. - No debilita
Malalties de la pell, herpes, grans, mals humors y tot quant deriva de l'acrimonia de la sanch.
Dipòsits Freixinet. - Font de Sant Miquel, 2 (darrera Cà la Ciutat). Dr. Andreu, Rbla. Catalunya, Viuda Aisina, Passatge del Crèdit, 4

CATARRO dels NOYS
L ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criaturas.—Dipósits: Farmacia del autor: Carders, núm. 11.—Doctor Andreu.—J. Viladot y Rambla de les Flors, número 4.

Els vòmits, coragre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis y dolors del estómach, cintura y esquena, etc., desapareixen la següent dia d'usar el
ESTOMAGO ARTIFICIAL
DE VENDA PER TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES
Desapareixen en tres dies les dispepsies, gastralgies y catarros gástrichs, com ho certifiquen milers de curats.
Refuseu com a falsificades les capses que no portin la firma dels únichs concessionaris a Espanya.
J. Uriach y C.ª — Barcelona

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogía artística.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

132

La restauració de la punta catalana

Entre la infinida serie de follets y folletons que's publiquen anunciant bones y pietoses obres de caràcter social, a les que dediquen sa laboriositat y bon cor nombroses dames barcelonines, constituídes en juntes y comitès, n'arriba avuy a les nostres mans un de ben modestament presentat, però de una gran virtut alegradora; y alegradora, sobretot, perque ab ell al posar a contribució les coses de bellesa com a medi de regeneradora eficacia social, se ve a iniciar aquesta massa oblidada obra importantíssima de la restauració de la punta catalana.

Ens referim, ab tot lo dit, al Patronat Parroquial de Obreres de Sarrià, obra temorenca encara dels temors de tot començament, pobreta y insegura, però tan alegre y plena de profondes virtuts, que un hom veu ja que aquest espurnich ha de tornar una gran flama, car després de tot y a pesar de totes les bones intencions, y de tots els propòsits, sols té dret a la vida y sols viu en efecte y ab positiva existencia allò que té una adaptació no purament subjectiva, sinó ben natural y orgànica ab la realitat de les coses y ab el sentit del moment.

Y, en veritat, aquesta es d'aquelles que tenen les arrels ben enfondides en la realitat de la vida popular. No es pas una de tantes institucions caritatives, qual geste es sempre afrontu pels pobres no professionals. No es la institució fatalista que considera la miseria un mal sense remey y prèn fonaments al costat d'ella; no es la passiva sinó l'activa y àgil que labora al costat d'una educació de lletres, l'avenir d'un ofici pera les obreres que s'hi aculleu, y per la nostra estimada Catalunya, la restauració d'una de les seves industries més belles y més glorioses.

La obra dels patronats parroquials de obreres es d'aquelles que s'ha d'extendre com un reguer de cap a cap del nostre poble. A cada vila y a cada ciutat, al volt de cada cloquer parroquial, a l'ombra protectiva de cada temple, corresponent an aquesta organisació viva y lògica de les parroquies que té un alt fonament de consistencia espiritual, han d'anar creixent les escoles y els tallers d'obreres, destinats, no a un lucre industrial, sinó a la rehabilitació del treball manual, y a la rehabilitació de les dignitats femenines que no poden pas salvar la destrucció, sinó partim del principi de salvar y mantenir ab tota sa integritat la seva reyalesa dintre la llar, el seu lloch de mestresses constantes y vigilantes demunt els seus regnes domèstichs, hont creixen els fills ara abandonats com arbres de la selva, y hont se laboren lentament les penes o les ventures socials.

Mes, interessats principalment, desde aquest lloch, per la obra de restauració de la punta catalana, que'ls patronats se proposen, deixarem l'aspecte social d'aquestes institucions, pera posar tota l'atenció, que bé la mereix, en aquesta altra tasca que tots sentim y ningú havía començat fins ara d'una manera decidida.

En primer lloch, pera mostrar el caràcter essencialment pràctich d'aquest projecte de restauració, devem dir, que el Patronat ha conseguit ja de varies cases comissionistes que estàn en relació ab l'extranger, notes de preus als que seràn pagades les obres de les joves obreres, ab quals beneficis podràn ja de moment y en els temps d'un suau aprenentatge, recullir els primers guanys, que ara han de recullir a la fàbrica, hont lo més encantador de la seva jovenesa se marceix, y hont lo més important de sa constitució física se consent y debilita.

Mes, un greu conflicte que no es pas resolt se presenta a les dames organisadores del Patronat, conflicte certament que ataca a lo més viu de la obra de restauració de la punta catalana, y es aquest dels patrons, que'l comerç ha invadit ab totes les cursileríes naturals y importades, fins al punt de ferlos intolerables pels ulls educats en la contemplació de les obres d'art.

Mantes vegades al proposarnos formular un projecte de restauració d'aquest bell ofici ens havíem trobat ab lo mateix. No eren pas institucions y asils de noyes pera implantar la Escola de Puntaires lo que mancava. No eren pas voluntats ben disposades a la feina; ni medis tampoch pera tirarla avant, sinó cosa molt més delicada, molt més difícil de trobar, molt més frondosa en dificultats, com es aquesta dels patrons, y més que dels patrons propiament tals y en la forma en que actualment se proporcionen, la de lograr que tota noya que sapigués fer anar els boixets tingués al menys uns pochs medis de dibuix, pera saber traduir una forma de sa propia invenció, un ritme de fulles o de flors, de motius geomètrichs o de ratlles, pera donar a les nostres puntes d'aquell encís de la obra completament original, que no obliga l'ofici a torçarse a les conveniencies d'un dibuix comprat, sinó que se supedita amorosament, deixant triomfar per demunt de tot la gloria del ofici que es la més alta gloria de tota producció artística.

Lo difícil aquí era lograr bells dibuixos en aquest sentit de originalitat y de supeditació tècnica, alhora que de rehabilitació de la nostra punta, bella y gravada, un xich barbra potser, però nostra y com a nostra franca y senzilla. Calia, a travers de les imitacions de puntes forasteres que'l comerç obligà a fer a les nostres puntaires en temps malhaurats de decadencia, violentant la tècnica rahonable que produía les formes naturals de la nostra punta, que anessim a cercar aquell original caràcter, pera treure d'ell un partit artístich acordat ab els nostres díes. Y fer això, era pèrdres en un laberinte que sols un ull molt expert podía resseguir sense temors; un ull expert que alhora que un profond coneixement de les tècniques, tingués el viu sentiment del problema artístich, y la voluntat decissiva de resóldrel ab prous coneixements.

Y això no es fàcil de trobar, perque certament en aquestes coses hi hà una intervenció tal de sentiment y d'ingredients invisibles y impalpables, que tots els plans y tots els càlculs més afinats no arriben a decidir certs aspectes de ordre subtilíssim que escapen a la depuració més afinada.

Es una qüestió aquesta d'aquelles en que la tradició hi fà tota la gracia, y la tradició no es cosa que's fassi ab plans y projectes, sinó quelcom que camina ab els díes y ab les hores que passen.

Es el conflicte de tot restaurador, que en la seva obra pot posarhi de tot, de tot en absolut menys el temps que ha passat; el temps, això que pesa demunt l'ànima de les societats, y que com una mà invisible les conforma y les mou vers un o altre sentit, y mou y conforma els seus productes d'art vers una o altra forma de bellesa.

Heusaquí l'entranya del conflicte de la restauració de la punta catalana. Això es lo més greu y sols una gran força del sentiment del problema podrà resóldrela.

A Catalunya, enfront d'aquest problema, com enfront de molts altres de caràcter artístich y social; ens trobem devant del cas viu hont sentim la importancia de lo que hem perdut al morir la vida natural y propia de la nostra nació, y endevinem les relacions llargues y extensíssimes que en la vida d'un poble tenen entre sí totes les manifestacions. Es devant de aquest fet que'ns deixa indecisos al començar una obra de tanta trascendencia social y artística com la restauració

El triomf de la Bellesa, estàtua de marbre y bronze que corona el monument a n'en Milà y Fontanals

Esculptura d'Eusebi Arnau — Marbre de la casa Bechini

(Fot. Mas).

de la punta catalana, que endevinaríem com son fondes y rectes les lleys naturals de les nacions, y com ab una batalla els pobles poden perdre més que les ciutats y les terres y la llibertat dels seus homes, la lley del seu propi rodar, y l'alè de la seva propia ànima.

Això, això justament es lo que varem perdre a Catalunya; això que ara volem refer; aquest retorn a la nostra propia lley natural es lo que'ns costa; y costa en aquesta hora de disgregació en que la majoría dels nostres artistes, allunyats del ver camí, van pintant quadrets estrambòtichs, y dibuixant importades contorsions, sense que hi hagi una veu prou forta pera ferlos girar el cap y distreurels d'aquest ensomni morfinach que'ls allunya de les joyoses realitats del viure y converteix aquells qui haurien de furgar les entranyes de la terra hont jau la morta gloria del art nostre en trascendentalistes fantàstichs, al qui la llur buidor se n'emporta enlaire, fora dels regnes de la positiva existencia hont tota bellesa s'ha d'engendrar y créixer.

¿Còm resoldrem, donchs, aquest conflicte que's posa devant de la obra dels Patronats? ¿Còm dotarem d'un valor de tradició la obra de les noyes puntaires?...

Difícil, ben difícil ho veyem. Calen abans anys y anys de predicar la bona doctrina entre'ls artistes. Cal el treball esforçat de proveir de lo tradicional el nostre esbojerrat y anàrquich moviment artístich. Cal desenterrar un a un els tresors de la nostra gloria, y al costat d'aquesta obra positiva, fer la negativa de destrucció dels conceptes que durant tres centuries de vida artificial s'han arrapat al nostre cos nacional, dèbil y malaltiç, y no'ns els hem pogut encara treure del demunt.

Sols una esperança queda per aquesta obra y d'ella podría acàs pervenir una solució imprevista; y es que al referse la industria en els pobles de la costa, hont la tradició de les puntaires es encara viva, sorgissin d'allí els exemples incials que proporcionessin als artistes aplegats per aquesta benemèrita obra, els medis de llençar arreu arreu de Catalunya un llibre de patrons. Ara, donades les circunstancies, la millor obra sería recullir models vells de puntes catalanes, reduirlos a patrons, y escampar aquests entre les escoles dels Patronats que tan benemèrita obra han començada.

Caldrà fer llista dels artistes que estiguin disposats a tan bella feina... mes, abans preguntemse: ¿Podrà ferse?

Joaquim FOLCH Y TORRES.

Al Rvnt. Sr. D. Joseph Gudiol y Cunill conservador del Museu episcopal de Vich

Molt reverent senyor!

Les principals incidencies que haig de recullir y anotar del seu últim treball y que venen englobades dins d'aquelles «tesis» que vostè ab lletra grossa y ben negra anomenava netament y escuetament «Conclusions», son les següents:

Sobre les «parres». Admès per vostè que en principi està bé que hi siguin, falta nomes explicar per què son allí hont son y còm hi son. El dia que torni a Ripoll, si vol fer el favor d'observarho, veurà que, mirades desde la nau, formen al voltant de l'imatge de la Verge Santíssima una mena de march treballat y rich. Conformo en que aqueix march no sigui del gust de vostè, però no oblidi que vostè es home de ciencia. No pas un home dedicat a les arts.

Referent a la «mesa». Aqueixa, per molts draps, estoballes y vestits preuats que se li posin, y encara que en un o altre lloch d'ella, dins un petit «clotet», hi hagi dipositades unes venerables reliquies, sempre serà una «mesa». May serà un sepulcre.

Tocant a la etimología de la paraula «cibori». Vostè, apoyantse en documents catalans, vol transformarla en «cimbori». Si ho vol fer, ha de passar avís a tots els arqueòlechs del mon. Per altra part, me semblavà que la etimología de la paraula «cibori», en comptes de buscarla en documents catalans, se tenía d'anar a buscar al antiquíssim Egipte, passant per Roma y per Grecia. Perque, es clar que hi hà documents molt catalans, però molt equivocats. Y si del «cibori» ne diem «cimbori», del «cimbori» ¿còm n'hem de dir?

Referent a les mides del «cibori» ripollès, que vostè troba que estàn bastant bè, y sobre la seva colocació, que vostè troba que es una troballa. Li faig saber que'l baldaquí de Ripoll ès moltíssim massa gran; que les seves mides estàn renyides ab tota la tradició antiga, que feya'ls ciboris de mides moltíssim més petites; y que la seva colocació no està tampoch prou ajustada a les exigencies del istil del edifici. S'ha hagut de fer molt gran perque a travès d'ell s'ha de veure el «quadre» ab l'imatge regalada per S. S. Lleó XIII, y pera donar lloch als peus de l'imatge a la necessaria circulació dels fidels, s'ha hagut de posar allí hont està. Vegi exemples antichs y se convencerà de lo que li dich.

Y recullides aqueixes petites guspires de la ciencia arqueològica de vostè, permètim que ara aixampli'l cor a coses més agradables. ¡Que admirable es veure als homes ocupar el lloch que en justicia els hi pertoca! ¡Que satisfactori es veure a la veritat triomfar y veure als homes rendirli acatament!

Sempre havía pensat que vostè acabaría per reconèixer la seva impremeditació. Sempre m'he cregut que a la fi vostè, que es un virtuós sacerdot, posat en el conflicte d'escullir entre'l seu crèdit científich y la seva honorabilitat, no vacilaría en sacrificar el primer pera salvar la segona y haig de donar gracies a Deu de que això sigui passat tal com jo esperava. La seva virtuosa y voluntaria humiliació, es digna de ser posada com exemple viu, en aqueixos temps de orgull lucifèrich y de crítica apassionada, difamadora, y perjudicadora d'honres y d'hisendes. Per això es tantíssim d'agrair, y cregui mossèn Gudiol, que desde'l fons del meu esperit l'admiro y el venero.

Perque, després d'haver escrits tants articles plens de frases crues y despectives, després de tants judicis temeraris, després de tantes paraules humiliants, dites pera apoyar la seva impremeditada afirmació de que'l baldaquí de Ripoll, no era d'un istil adequat al istil del monastir, confessar era tot lo contrari, prescindir dels clams del amor propi llastimat, humiliarse y proclamar que la meva obra es feta imitant (moltíssim desgraciadament ¿quin dubte hi hà?) a la de Sant Ambrós, de Milàn; y, per lo tant, declarar que tot lo dit no té cap valor, declarar que, veritablement, els seus articles no eren fruit del arbre de la seva ciencia, sinó conseqüencia del seu immens malhumor; afirmar que'l baldaquí de Ripoll es copia malissimament feta si vostè vol, però copia a la fi del més hermós dels baldaquins que d'antich ens queden (y que, per cert, també tapa bona part de la cúpula absidal), y que, per per lo tant, ella es obra d'estil; recullir y amagar, per no trèurela més aquella paraula «arbitrarietat», que ab tan mal acert m'aplicava... ¡Mossèn Gudiol, vostè es un gran home! Lo que vostè ha fet es un acte de virtut heroica que s'ha d'admirar tal com se mereix y que un servidor li agraeixo del fons de la meva ànima.

L'afirmació feta per vostè era la afirmació fonamental que ab tanta insistencia y ab paraules apremiants li demanava. Aqueix assumpte està agotat. Tot lo demés son incidencies. A vostè no li agrada la meva obra. ¡Paciencia! Altres n'hi hà que tenen un gust diferent del de vostè. La opinió científica de vostè es la que interessava saber, y aqueixa ly molt del meu agrado. La conformitat ab el seu gust no'm preocupava gens. Generalment, els arqueòlechs no son els més apropiats pera rebre impresions de coses acabades de fer. ¿Que's pensa que, temps a venir, no hi haurà algun conservador del Musèu de Vich que trobarà admirable el baldaquí de Ripoll?

Y donant ja, com es del cas, per llesta y acabada aqueixa qüestió que tan heròicament s'ha desenllaçat y repetintli les mostres de la meva admiració més exaltada, m'oferèixo de vostè servidor,

Joan RUBIO Y BELLVER.

FINAL

Acabo de saber per molt bon conducte que hi hà qui vol contestar de nou a lo que porto escrit referent al baldaquí y altar de Ripoll. No s'esperi de mí la continuació d'una inútil polèmica, després de tot lo que queda estampat.

Me crech haver dit lo que devía. Ara tothom pot judicar y, qui no'n tingui prou, podrà complementar el seu judici ab lo que li diguin les mentades obres de Ripoll. Sortosament aquestes queden y els escrits també.

Just CASSADOR.

26 juny 1912.

A propòsit del monument a Milá y Fontanals

Una rehabilitació

Malgrat ésser en Milà y Fontanals l'home de ciencia literaria més sòlida y pregona que ha tingut Catalunya, abans y després d'ell potser no més superat a Espanya per aquell colós qui fou el seu deixeple insigne, en Menéndez y Pelayo; malgrat ésser autor d'obres notabilíssimes, entre altres del «Romancerillo Catalán», monument perenne aixecat a la musa del nostre poble, y de l'admirable estudi «De la poesía heróico-popular castellana», que publicat en 1874 es encara avuy prou vigorós de jovenut pera engendrar nous fruits comunicant quelcom de sa robusta sava a les més notables obres que desde la seva aparició ha produides la erudició espanyoles; quan morí, en 1884, la pèrdua immensa que la seva mort representava apenes fou notada per la Catalunya d'aquells díes, per aquella Catalunya espiritualment provincia encara, mancada encara de vida espiritual propia; essent comptats els periòdichs y publicistes que dedicaren qualque recort a la seva memoria. Y havíen transcorregut ben pochs anys de la seva mort, quan, escepció feta den Rubió y Ors, qui consagrà a la personalitat literaria den Milà una notable monografía llegida a l'Academia de Bones Lletres d'aquesta ciutat, que durant molts anys havía presidit; den Vidal de Valenciano, qui escrigué sencides necrologíes en diferents periòdichs y revistes y dúes biografíes llegides en els solemnes actes de la colocació del seu retrat a l'Ateneu Barcelonès y a la Galería de Catalans ilustres; del doctor Torras y Bages, el sabi prelat de la diócesis ausetana, qui'n parlà extensament en dos articles publicats a «La Veu del Montserrat» y més tart li dedicà sa magna obra «La Tradició Catalana»; del doctor Rubió y Lluch, qual primera lliçó de curs en les seves càtedres de literatura de la Universitat y dels Estudis Universitaris Catalans constitueixen tots els anys un homenatge d'admiració y entusiasme a la memoria den Milà; y de qualque altre literat y d'uns pochs iniciats en estudis d'investigació literaria, gairebé ningú's recordava a Catalunya del sabi eminent y un dels més insignes propulsors de sa renaixensa.

D'aquest vergonyós oblit, que sugereix ben tristes consideracions, l'Yxart ja se'n planyía amargament set anys després de la mort den Milà, en un article publicat damunt «La Vanguardia» ab ocasió d'aparèixer el volum ters de les seves «Obras completas», empresa importantíssima que, ab tot y ésser avalada per un altre nom gloriosíssim, el den Menéndez y Pelayo, passà gairebé desapercebuda del públich, de la prempsa y, lo que es més vergonyós encara, dels nostres homes d'estudi. Passaren anys y aquest oblit dels catalans cada día era més gran; y ab l'afront d'aquest oblit arribem a un any ben memorable en la historia de la nostra terra: l'any 1906, l'any de la formació de Solidaritat Catalana, coincidint ab la qual era nomenada una comissió especial pera commemorar el cinquantenari de la restauració dels Jochs Florals, commemoració que havía de tenir lloch el 1908.

Però, malgrat la trascendencia de la intervenció den Milà en el restaurat torneig poètich, que ell presidí el primer; malgrat haver sigut en Milà, el prudentíssim Milà, l'autor de la famosa proposició disposant l'empleu exclusiu del català en els actes de la institució, ab la qual, alhora que evitava el perill de que'ls nostres Jochs Florals devinguessin una de tantes festes anodines de pur «dilettantisme» literari, els hi donava l'ànima que, ab el temps, lentament, però sòlidament, y ab el concurs de poetes y artistes, d'historiaires y filosophs, d'escriptors y polítichs, nascuts tots a l'escalf patriòtich de la venerable institució, ha engendrat l'actual refloriment espiritual de Catalunya; ha posat al nostre poble en condicions favorables pera conquistar la seva llibertat espiritual, preludi d'altres conquestes igualment sanes y fecondes.

Malgrat això, aquella comissió, composta d'ilustres personalitats, un any després de constituída, entre'ls molts actes ab que havía pensat commemorar el cinquantè aniversari de la restauració dels Jochs Florals, no n'hi havía cap que fés referencia an en Milà. Allavors, un conterrani de l'eximi escriptor—íntimament lligat ab el qui això escriu—creyent que pera rehabilitar entre'ls catalans la memoria den Milà y Fontanals calía no deixar passar debades la referida commemoració y l'entusiasme que per tot lo d'esperit catalanesch havía despertat el moviment de Solidaritat Catalana, aquells díes en plena poixansa, va presentar a la junta d'una de les societats de cultura d'aquesta ciutat una proposició demanant s'aprofités la oportunitat d'aquella commemoració pera que Catalunya honorés solemnialment y saldés d'un cop el deute que tenía pendent ab la memoria del gran home qui ocupà la primera presidencia de la restaurada institució.

Aquesta proposició, aprovada després d'una discusió ben xich ardorosa, no pas perque ningú dels qui la combatíen posés en dubte'ls mereixements den Milà, sinó perque, excepte son autor, tots dubtaven de l'èxit dels seus propòsits; ha sigut de resultats molt més falaguers dels que ningú hagués pogut ni solament somniar. En efecte, fruits de la mateixa son la notabilíssima semblansa literaria: «El doctor don Manuel Milà y Fontanals», den Menéndez y Pelayo, un dels estudis més brillants y de major intensitat crítica de l'insigne polígraf santanderí, llegit íntegrament en la memorable sessió que la Comissió de l'Homenetge a Milà celebrà a l'Ateneu Barcelonès la nit del 8 de maig de 1908 y fragmentariament en la que'l día següent tingué lloch a la Universitat; el volum de les seves «Obres catalanes»; importants articles publicats en nombrosos periòdichs y revistes, y aquest febrosench afany per conèixer y estudiar les seves obres que s'es despertat entre la joventut estudiosa de Catalunya, en especial la que tan sabiament adoctrina y dirigeix el doctor Rubió y Lluch, digne successor den Milà en la càtedra de Literatura d'aquesta Universitat y

La poesía popular catalana. Estàtua que figurarà en el monument an en Milá y Fontanals

Esculptura d'Eusebi Arnau — Fundició Ballarin

Estàtua representativa de la poesía èpica popular castellana, al monument den Milá y Fontanals

Esculptura d'Eusebi Arnau — Fundició de la casa Ballarin

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

G. HOMAR
MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION
CANUDA: 4: BARCELONA
TALLERES: Carrer Sarrià, 88

COMPRA Y VENDA DE ANTIGUITATS

GRANS TALLERS DE FOTOGRABAT
C. Murtra
Hospital, 49, principal - BARCELONA

Vilaró y Fill
PINTORS DECORADORS
Carrer de las Corts - 604
Telèfon - 1969 BARCELONA

En la Llibrería Nacional y Extrangera
72, Rambla de Catalunya, 72
(cantonada Valencia)
s'han rebut les següents novetats artístiques:
- Reproduccions del Museu del Prado -
EN COLORS
- Volums de Kunst, ab 400 làmines -
EN NEGRE Y EN COLORS
a 3'50 pessetes el volùm

RENART & C.IA
Gran assortit en objectes d'art, fabricació de la casa, propis pera regals
Reproduccions, clássich y modern
Retrats, obres d'art dels grans mestres
Exposició de reproduccions fotografiques al carbó
Grabats, Marchs y motllures d'art
271, Diputació, 271
(entre Claris y Passeig de Gracia)

ANTIGUITATS
COMPRA VENDA
J. DALMAU
18-Portaferrissa-18
BARCELONA
Galería d'Art Contemporani

Fayans Catalá
SANTIAGO SEGURA S. C.
BARCELONA
Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Telèfon 1884

professor de literatura catalana dels Estudis Universitaris Catalans. Així mateix, son, també, fruits de l'esmentada demanda el bust de la placeta dels pins del nostre Park, aixecat per iniciativa de la comissió del cinquantenari dels Jochs, que així volgué subsanar el lamentable oblit del primer any de les seves tasques; el del Paraninf de la Universitat, costejat per la Facultat de Filosofia y Lletres, que amorosament secundà la iniciativa del seu company doctor Rubió y Lluch; y el que, modelat pel Smith, s'ha colocat a la sala primera de la Biblioteca de Catalunya, que s'està montant al Palau de la Generalitat Catalana; y, finalment, com apoteòsica síntesi d'aquesta feconda campanya de rehabilitació realisada durant aquests cinch anys darrers, el monument que aquesta setmana s'es acabat d'eregir a Vilafranca del Penadès, afortunada vila nadiua de l'eximi escriptor y de tants altres homes eminents del renaixement espiritual de Catalunya.

L'acte inaugural del monument hi havía'l propòsit d'efectuarlo dintre l'actual mes de juny, però la Comissió de l'Homenatge a Milà y Fontanals d'aquesta ciutat,—per iniciativa y esforços de la qual s'ha construït—atenent els desitjos de Vilafranca, manifestats a la mateixa per conducte del seu Ajuntament, ha acordat demorarlo fins el día 30 d'agost, diada principal de la festa major de la capital del Penadès d'aquella típica festa, que tan agradosa era a l'anima ingènua y poètica del pros Milà.

LA VEU, que tanta part ha pres en la rehabilitació de la gloriosa memoria del venerable patriarca de les lletres catalanes, vol commemorar el feliç acabament dels treballs de construcció y erecció del monument reproduint en la seva FULLA ARTISTICA les tres hermoses estàtues que pel mateix ha modelades ab gran art l'artista l'Eusebi Arnau.

D'aquestes figures, la del «Triomf de la Bellesa» es de marbre y bronze y glorifica'ls profonds estudis y tractats que escrigué en Milà sobre Estètica; les de la poesía popular catalana y la èpica popular castellana, constitueixen una glorificació de les dúes grans obres: «Romancerillo Catalán» y «La Poesía heróico-popular castellana», y son a la vegada un símbol de l'Espanya nova dels nostres desitjos, basada en la intensitat de vida plena dels diversos pobles que la constitueixen y en el fraternal amor de tots ells.—R.

Estudis Universitaris Catalans
Curs d'Historia de
La Pintura Catalana Antiga
PER
Mn. Joseph Gudiol, Pbre.
V Conferencia avuy, dijous, dia 27 de juny, a les deu de la vetlla, en el
Centre Excursionista de Catalunya

Crònica

Estudis Universitaris Catalans

La quarta de les conferencies sobre la Pintura Catalana Antigua, que explicà en la Càtedra d'Historia del Art Català dels Estudis Universitaris Catalans, el professor Mn. Joseph Gudiol, versà sobre «La pintura mural gòtica». Primerament Mn. Gudiol acabà de parlar dels procediments per la pintura mural, retrayent cites d'autors antichs que parlen de la pintura al ou, la manera de prepararla y demés procediments al tremp, especialment el de cola de pell o aiguacuit. Adugué cites de documents que parlen d'això y del seu ús en la nostra terra pera fer decoracions murals al sigle XIV.

Després tracià dels origens de la pintura al oli, retrayent també'ls autors primitius que parlen d'ella, de son perfeccionament y especialment de son empleu en les pintures murals. Ab cites de documents catalans feu veure còm a mitjans del sigle XIV s'usà ja en la nostra terra aquest procediment de tècnica pictòrica en el decorat de parets. Especificat això cità y estudià els models y la documentació que queden de pintures murals desde finals del sigle XIII fins al XVI dels temps dits del art gòtich.

Comensà per Sixena, projectantse bon nombre de clixés de la sala Capitular, donant després idea del conjunt y detalls de la saleta contigua al claustre de Pedralbes, pintada per Ferrer Bassa en 1345, mentantse altres exemples que demostren còm devien decorarse les sales de les cases comunals y dels palaus o castells.

Parlà dels magnífichs enteixinats, pintats de les parets y dels detalls arquitectònichs en que la pintura y el dorat contribuïen al efecte ornamental.

Passà a tractar de la pintura mural en les iglesies gòtiques, fent veure son càràcter quasi sempre poch lligat ab la construcció y més dirigit a l'ornat d'un detall o part ab l'imitació del tapíc, que al efecte del conjunt, tal com havien fet els artistes decoradors de l'època romànica, dient que may aquest decorat mereix tan bé'l nom de tal com quan s'usa en iglesies, seguint disposició arquitectònica romànica, encara que la decoració sía fins del sigle XVI.

Parlà de les pintures murals de Marmell a Liesa y principalment de Garín, prop de Luchon de Sant Pere de Terrassa, palau episcopal de Tortosa, iglesia de Sixena, Escunyau y Artiés, fentne projeccions de clixés.

De l'iglesia passà a tractar del decorat pictòrich de certes dependencies eclesiàstiques, com els claustres, y de les sepultures.

El docte conferenciant fou molt aplaudit per la nombrosa concorrencia.

La vinenta conferencia estarà dedicada al estudi dels procediments per la pintura en taula y del moble y dels origens de la pintura en tela.

Els bells llibres

L'amor al bell llibre, de un quant temps an aquesta banda, ens dona exemplars ben estimables, y no pàs per la seva complicació exornativa, sinó tot al revés, per la seva simplicitat.

Y, d'entre aquests llibres simples y bells, ara darrerament publicats, cal que esmentem el que ha publicat suara l'eminent poeta, en J. M. López Picó, ab el títul de «Amor, Senyor», obra refinadíssima de l'esampa Altés, tirada sobre magnífich paper de fil.

La casa editora y estampadora, certament, ab aquesta edició posa el nom dels seus tallers en lloch ben distingit, tal com el poeta hi ha posat el seu ab els versos que'l llibre conté.

Nova revista d'Art

Llegim en un diari de Madrid:

«La Sociedad Española de Amigos del Arte cuenta entre sus aciertos la publicación de una revista, titulada «Arte Español», verdaderamente admirable por su lujosa presentación, por la belleza de sus grabados y la amenidad de su texto.

No puede darse nada más interesante ni artísitco, hasta el punto de que con razón cabe asegurar que no se publica en nuestra patria, ni aun en Europa, nada que pueda igualársele en su clase.

Cuantos colaboran en «Arte Español», y muy especialmente el ilustre secretario de la Sociedad, barón de la Vega de Hoz, merecen un aplauso entusiástico de todos los amantes del arte.»

Fósa notable

A la fundició Ballarín y Companyía acaba de sortir de la fósa una obra notable com a esforç d'ofici, ja que ella arriba a la resolució de una superficie fósa a que en ben pochs casos s'ha lograt arribar a lograr aquí y al extranger.

Se tracta d'un relleu per un monument funerari de l'acabalada familia Portolés de Saragoça, fós en una sola peça, que ocupa unaària de quatre metres de llarch per dos metres de alt, ab un gruix de quatre milímetres.

A base d'una molt enginyosa solució, s'ha lograt evitar les contraccions que el metall necessariament havía de produir a tanta amplada, donantse'l càs singular de sortir la obra del sot sense'l més lleu bufat, ni trench, ni esquerda.

En veritat, la fósa d'una peça de tal consideració fà honor a la fundició Ballarín, que compta ab elements suficients y personal abte pera portar a cap obres de tanta empenta.

La vinenta conferencia de Mossen Gudiol

Avuy, dijous, a les deu de la vetlla, tindrà lloch en el Centre Excursionista de Catalunya, la quarta conferencia del curset sobre la Pintura Catalana antiga, que, per organisació dels Estudis Universitaris Catalans, hi ha vingut donant l'eminent arqueòlech, conservador del Museu Episcopal de Vich, mossen joseph Gudiol.

Aquest curset, que tant interès ha desvetllat entre'ls amichs de les coses d'art, per la materia tractada y per l'autoritat del conferenciant, acabarà dimà ab aquesta quarta lliçó, en la que desenrotllarà'l tema: «Procediments pera la pintura en taula, pintura en el moble. Origens de la pintura en tela.»

La biografia den Nonell

Com ja diguerem díes enrera, el Saló de les Arts y dels Artistes s'ha emprès la lloabilíssima feina d'editar en un volum hont puguin reproduirse, lo més fidelment possible, les seves principals obres y la biografía del malaguanyat artista l'Isidre Nonell, una de les figures més fortes del nostre moviment artístich.

S'ha encomanat la biografía den Nonell al subtilíssim escriptor y crítich en Francesch Pujols, y ens felicitem de que aixís ho hagi acordat el Saló, per quant el nom den Pujols ens promet un estudi de la personaltat del eximi artista, digne del alt valor de la seva obra.

Ens felicitem també de que havent fet desde la nostra PAGINA la indicació de que'l Saló fes la biografía, y de que la fes en Pujols, hagi coincidit ab nosaltres l'acort dels notables artistes que constitueixen aquella entitat.

La obra s'editarà per suscripció, y per la publicació de la mateixa se demanarà el concurs de les corporacions públiques de la ciutat.

Esperem que aquest concurs no faltarà per una obra de caràcter tan interessant.

Sobre l'Estil

França, com a poble que porta una vida un xich miseriosa en lo que a les arts decoratives modernes se refereix, es un dels pobles que més afició ha tingut a fer enquestes preguntant a artistes y lletrats si realment en els nostres díes s'estaven elaborant les línies característiques d'un estil propi de la època en que'ns trobem.

La manía no ha pas passat encara áls francesos, a pesar de que'ls resultats de les enquestes sempre son els mateixos, car altres no poden ser.

Aixís es curiós avuy, que'ns venen a la mà, publicacions artístiques de l'any 1894, veure com els artistes consultats responen ab els mateixos termes ab que solen contestar avuy.

Entre ells, l'estatuaire M. Dampt, deya:

«L'art decoratiu d'una època es el gust d'aquesta època adaptat als seus desitjos y aspiracions, y aplicat a les coses més íntimes de la seva vida.»

Després, constatant que no existeix pàs un estil nou diu: «Caldría per això que'ls fills dels burgesos, que conqueriren ahir la potencia, devinguessin homes de gust, grans senyors capassos de compendre un art fet per ells.»

En Raffaelli deya, contestant a n'aquesta mateixa enquesta:

«La primera preocupació d'un «parvenu» es encomanar al seu moblista una reproducció exacta del llit de María Antonieta. No's crea pas un estil com qui aixeca una casa, y cal dirho y repetirho, car un estil es l'esforç de tot un poble.»

M. Grasset responía: «Un estil no es pas produit per un esforç de voluntat, sinó per una lliure evolució.»

Recordem ,no fa molt, l'enquesta que sobre'l mateix tema publicà l'Art Decoratiu y ens donàrem compte de que durant aquests divuit anys les coses no s'han pas mogut del lloch que eren, y que'ls artistes segueixen ara pensant com aleshores.

Gravats de Demarteau

S'ha obert a Liege una interessant exposició retrospectiva destinada a l'obra del gravador holandés Gilles Demarteau.

El concurs d'un gran número de coleccionistes, ha fet que en aquesta exhibició se poguessin reunir data per data, totes les obres completes del artista estudiat.

Figuren entre'ls principals coleccionadors de gravats, G. Franoorte, R. Charlier. E. Dignefe, L. Chmet, A. de Neuville, baró de Macar, Hogge Fort, Remouchamps, Pirard, Heschke y altres.

L'exposició de miniatures a Brusseles

En vista del gran èxit que ha obtingut l'exposició de miniatures de Bruselas, s'ha aplassat la seva clausura fins a julol, em virtut de la gran afluencia de visitants que hi hà acudit d'arreu de Europa y de l'Amèrica del Nort, hont l'art de la miniatura té conreuadors exquisits.

Els anuncis en els paisatges

Díes enrera la prempsa artística de França tornava a apretar fort contra la qüestió dels anuncis que, invadint els llochs bells de la França, destrueixen en més d'una ocasió les belleses del paisatge.

A tall de conclusions a tenir en compte, resumim aquí lo dit pels eminents escriptors que han prés part a la campanya, o sía: l'interdicció del anunci en un perímetre legalment determinat. Aument d'impost del anunci en els camps y boscos. Classificació dels bells paisatges de França, en els límits dels quals cap cartell podrà depassar un tamany determinat.

Encara que això de classificar els trossos de naturalesa bells es molt complicat, y el perímetre de bellesa molt difícil de determinar, cal defensarse d'una manera o altra de la invasió del anunci que malmet, aquí com allí, molts dels aspectes dels nostres paisatges.

Un monument a Marieton

L'antich canciller dels felibres provençals Pau Marieton, autor de «Ferro Provençal», va a rebre dintre poch la gloria d'un monument que s'aixecara a Orange.

El monument constarà d'un pedestal clàssich, guarnit d'un baix relleu hont s'hi veuràn els choreigs organisats pel propi Marieton en el teatre antich d'aquella ciutat, la influencia patriótica y estética dels quals fou profondíssima en la dolça terra dels felibres.

Les obres de Carpeaux y de Ricart

En la sala del joch de pilota de les Tulleries, a París, acaba d'èsser clausurada l'exposició interessantíssima de les obres de Carpeaux y de Ricart que, com anunciàrem, ha estat oberta durant una mesada.

Les cent vint obres de Ricart y les cinquanta de Carpeaux que s'hi exposaren han portat allí gran nombre d'amateurs y estudiosos, que han pogut fer profonda coneixença ab l'art dels dos tan celebrats autors.

Art Musulmá

Hà quedat oberta, a París, en les galeries Barbazanges, la tercera exposició d'una part de les coleccions de la Societat anglesa «The Persian Art».

Aquestes coleccions ara exposades, ho foren a son temps, a l'exposició célebre d'art musulmà, a Munich, hont s'endugueren l'admiració dels nombrosos arqueòlechs y coleccionistes que acudiren allí.

Per cert, ara que hi escau, que es ben de lloar l'iniciativa de la Junta de Museus de Barcelona, que acaba d'adquirir pera la seva biblioteca, la magnífica obra en tres grans volums, hont son fidelíssimament reproduits, tots els principals objectes que figuraren en aquella tan important manifestació.

Les reproduccions en color, tan abundantes en aquests llibres, permeten ferse càrrech del esclat y pompa que'ls artistes musulmans aconseguiren en moltes de les seves incomparables produccions.

La colecció Leonino

Fa pochs dies que s'ha celebrat a Milàn, en la Vila del baró David Leonino, la venda de la colecció de porcellanes y joyes, que posseía dit potentat.

Entre'ls compradors, hi acudiren gran nombre de nort-americans, que compraren fort, fer pujar algunes peces a preus inversemblants, pera disputàrseles entre ells, ja que cap europeu hauría pagat lo que ells pagaven.

Ab lo qual el baró de Leonino hi va guanyar. aumentàntseli els comtes que havía fet, de manera considerable.

La propietat «moral» de les Obres d'Art.

A propòsit del Congrés Artístich de París, s'acaben de pendre alguns acorts ben inetressants sobre la propietat o drets que conserven els autors damunt les seves obres, després d'haver aquestes sigut venudes.

Ha posat en joch la qüestió en el Congrés, el fet ocorregut l'any passat a Avinyó, hont va organisarse una exposició de pintures, a la qual foren convidats els artistes del país, y per la qual se feren els estatuts corresponents.

Els expositors convidats trobaven inconvenients en aquests estatuts, y no conformes, decidiren abstenirse de portar a l'exposició cap obra seva, acordantho entre ells d'una manera ferma.

Mes, heusaquí que la comissió organisadora, un cop anunciada l'exposició, va seguir fent el seu fet y el dia senyalat pera l'overtura, l'exposició s'obrí, haventhi en algunes sales, obres dels artistes que havíen decidit no portarnhi, y que foren exposades, no pels seus autors, sinó pels coleccionistes que, haventles comprades en altre temps, eren els seus propeitarsi legals y podíen fer d'elles, segons aquest principi, l'ús que tinguessin per convenient.

Davant del cas, s'ha posat a discusió un projecte de reglamentació o contracte de venda d'obres d'art, pel qual se conserva de part del autor una serie de drets sobre l'obra, ab lo qual al comprador li queda solament la facultat de tenir el quadre penjat a casa, sense que'l pugui exposar, revendre, malmetre, etc., si no es ab consentiment del seu autor.

No es fàcil que'l Govern ampari ab tota sa amplitut el projecte, però existint en ell un fonament de dret ben visible, s'haurà d'acceptar aquest y defensarlo en casos com en el de l'exposició d'Avinyó, que ha fet adonar als artistes que les seves mateixes obres, segons á quines mans van a parar, poden perjudicarlos moral y materialment.

Exposició d'Art persa

L'Unió Central de les Arts Decoratives de París, ha organisat en el Pabelló Marsàn una interessantíssima exposició d'art persa, que ocupa nombrosas sales.

En la que s'ha destinat als objectes indis se troben notables influencies xines y japoneses dels sigles XV y XVI, sobre tot en lo que fa referencia a les coloracions y a les figures, que conserven quasi les mateixes poses y els mateixos caràcters, si descomptem els que's desprenen dels trajos, naturalment molt distints.

Les produccions exposades en general son tan perfectes y tan ben escullides, que dins les nombroses extensions del art pèrsich poden ben definirse les escoles y les influencies que cada una d'aquestes ha rebut ab major o menor intensitat.

Se cita, com a cas notable, una miniatura perteneixent al duch de Luynes, hont hi hà representat un personatge. El propietari d'aquesta deliciosa obra ha posat al peu de la mateixa una reproducció d'un gravat alemany de l'escola de Durer, representant el Crist davant de Pilat, y aquest darrer personatge, del gravat, resulta èsser idèntich en absolut al de la miniatura. Aquí retrobem—diu un crítich—tota una trama relligant d'un cap a l'altre del món la gran familia artística. La mateixa influencia se nota en el sigle XVIII, en la decoració, car se troba el rococo francès ben senyalat en les tapiceries murals de la persia.

Entre les escoles més definides que's troben en aquesta exposició tan interessant, hi hà la d'Horat, hont se mostren les tendencies animalistes, la del sigle XVI, rica en coloracions, y la del XVII, per la seva particular preferencia pels assumptes complicats de batalles y combats, desenrotllats entre soperbes armonies de color.

D'aquest sigle es el gran mestre de la miniatura Riga Abbassi, que exposa nombroses obres.

L'exposició, en son conjunt, es una de les més vives y ben organisades que s'han celebrat a Fransa de molts anys an aquesta banda.

Congrés Regional d'Ateneus y Societats de Cultura.

Corresponent al interés del tema: «Els Ateneus y l'Art», desenrotllat al Congrés pel professor don Ricart Coll y Serra, donem aquí les interessantíssimes conclusions del mateix, inspirades en un sentit de socialisació del art, ben necessari pera fer eficaç la influencia de la Bellesa en el nostre poble.

Heusaquí les conclusions:

«Els Ateneus y l'Art

Ponent, Ricart Coll y Serra.

I

L'Ateneu deu procurar despertar o avivar l'interés per l'art y coordinarlo ab el viure corrent.

Tendir a elevar el nivell mitg del gust, especialment entre'ls que estiguin relacionats ab les industries d'art.

Y exercir una mena de control sobre les qüestions o coses relacionades ab la cultura estètica (aspectes de la ciutat o el camp; espectacles, festivals, etc.), orientant en un sentit de discreció y bon gust el criteri general y especialment el de l'obrer envers el bell viure (habitació, objectes de menatges, etc.).

Deu tendir a generalisar, en el sentit de que les arts belles no poden desentendres les unes de les altres ni totes plegades de la vida; mes procurant especialisar en el de que sien preferentment ateses (d'acort ab lo dit) les que's diguin ab les industries y oficis de la barriada, localitat, etc., enfocant la ensenyança professional.

II

Deu establirse una estreta unió (basada en el principi federatiu), entre les societats similars en primer terme, y totes les afines en general, unificant en cert modo criteri y esforsos baix una sola direcció. Aqueixa coordinació deu alcansar a les entitats oficials, ab les que deu procurarse viure en relació franca y cordial.

III

Crear ambient, valentse dels medis pertinents y oportuns (biblioteques y exposicions d'art, circulants y localisades; publicacions de propaganda, visites colectives, etc.).

Creació de museus locals y sobre tot per medi de l'exemple sostingut (local bell, bones maneres, etc.).

IV

Donat l'estat de coses actual, l'Ateneu no pot, en general, desentèndres de la ensenyança de l'art, devent enllassar en cert modo la seva acció ab la oficial, procurant suplir ses deficiencies y orientarla.

En quant al mètode, deu éssser segons:

a) Els Ateneus que tenen classes de dibuix propiament tals, deuen regirse per un criteri oportunista segons el principi de l'«objecte y del subjecte», tendint a fer, més que perfectes artistes, bons artesans y homes de gust, enamorats del propi ofici, vers el que deu orientarse la ensenyança, procurant alcançar el màxim de resultat ab el mínim de temps.

b) Els Ateneus que tenen escola elemental en la que es indispensable la ensenyança del dibuix, deuen atèndres als mètodes moderns, segons les idees que ab tant entusiasme propaga el senyor Feladi Homs y a les conclusions que'l senyor Folch, ponent del tema «L'Art a la Escola», presentarà; conclusions que sense conèixer encara, en principi accepto, donades les idees y competencia del seu autor.»

En honor den Rusiñol

Avuy, dijous, a les nou de la nit, se celebrarà en el saló blau del restaurant «Royal» el banquet ab que varis amichs y admiradors del ilustre artista Santiago Rusiñol li donaràn acte de homenatge pels últims triomfs que ha obtingut en la Exposició de Belles Arts de Madrid.

Concorreràn an aquesta festa moltes personalitats literaries, artístiques y polítiques.

S'han obert llistes d'inscripció en les redaccions d'alguns periòdichs y centres artístichs.

Un plafó de rajoles

Als aparadors de la Casa Esteva y Companyía hi hà exposat un plafó de rejoles pintades pel procediment Urgellés, inalterable al foch, pel notable artista don Joan Llimona.

L'artista ha representat en el plafó l'imatge de Sant Domingo que presidirà la Sala Joaquim Sans del Hospital Clínich. Es en son conjunt una obra magnífica, digna de l'art den Llimona, y que fa un gran honor al procediment de cuita Urgellés, que conserva damunt les rejoles la més absoluta fidelitat en els originals.

Obsequis

En els aparadors del establiment que'l senyor Cuspinera posseeix al carrer de Fernando se troben exposades les riques plaques ab que foren obsequiats els senyors don Manuel Marqués y don Lluís Sedó, y els artístichs pergamins oferts als vocals catalans de la Junta d'Aranzels y Valoracions don Ròmul Bosch y Alsina, don Joseph María Cornet y Màs, senyor comte de Santa María de Sans, don Alfons Sala, senyor comte de Sert, don Joseph de Caralt, don J. A. Duràn Folguera y don Joaquim Aguilera, en commemoració del homenatge tributat a dits senyors pels productors catalans, ab motiu dels valiosos treballs per aquells realisats en defensa de la producció nacional durant les revisions aranzelaries de 1906 y 1911.

Jochs populars infantils

El Centre Excursionista de Terrassa, seguint la seva lloabilíssima tasca, va convocar, per medi de la següent alocució un Concurs de Jochs populars infantils, entre'ls nens y nenes de la població.

Diu la bellíssima alocució:

«S'acosten els hermosos díes de la Festa major, en que vosaltes, noys y noyes, hi teniu el goig més pur y més gran. Tot lo que's fa durant la Festa major es admirable als vostres ulls. Durant aquets díes se rumbeja lo més enlluernador y's vessa l'alegría que en altres díes pot escatimarse un xich. Tothom, pobres y richs, petits y grans, tothom hi fa lo que pot y la alegría y la festa de cada hú s'ajunta a l'alegría y la festa general, y d'aquí en vé la gran esplendidesa de la Festa major. Els que més devers hi tenen, ab més esforsos miren de divertir y alegrar als que no poden gaire per la seva pobresa o debilitat. Aquí tenim com se reparteix més caritat als pobres, com se fan Tòmboles pera ajudar als malalts y desvalguts, com se celebren festes al carrer, que tothom hi pugui anar y fins com se fan coses expresses pels que més drets tenen a gosar de les diades aquestes, Vosaltres mateixos, noys y noyes, sou ben preferits en aquest sentit. L'Ajuntament solícit se recorda bé de vosaltres y us dedica una festa pera alegrarvos el cor. No n'hi hà prou de que la Festa major sigui satisfacció pera tots: a vosaltres estimats per sobre de tot, se us té de dedicar una tarda de més satisfacció encara.

Això ho sabéu prou bé. Lo que no sabéu tan bé, de segur, es que vosaltres teniu igualment el dever de contribuir ab tot lo que poguéu al major lluiment, y a la major alegría de la festa major. Cada hú hi posa lo que té, donchs vosaltres també hi heu de posar lo vostre: Y ¿qué teniu vosaltres essent tan petits? No us demanarem coses que no poguéu fer, o que estiguin lluny del vostre poder. Us demanarem lo més vostre, lo que us costa menys, lo que més us agrada, lo que us dona més salut, més força y més alegría. Us anem a demanar jochs. Donèunos jochs, els nombrosíssims y maravellosos jochs, que fassin un dia de tarda les nostres delicies com fan cada dia les vostres. Aquest Centre Excursionista ho sabí prou lo hem més que es jugar, y el bé que fa a tots els noys y noyes y fins als grans qeu s'hi llensen ab la vostra senzillesa y ingenuitat. Perxó, amiguets y amiguetes, aquest Centre Excursionista us crida a un Concurs de jochs que se celebrarà el dia 30 de juny, a les quatre de la tarda, a l'Escola d'Industries.

Aplegueuvos en colles de nens o de nenes, que no passin de dotze anys, y estudieuvos tots els jochs de la terra que poguèu, pera jugarlos davant de la gent aquell dia a la tarda. Lo que's vol es que siguin jochs ben jugats y de la terra, com més passats de moda millor, y com més del carrer millor, y si pot ser ab cansons y versos d'aquells que sabéu vosaltes, que aixís es com han de ser els jochs. Hi haurà uns quants senyors que miraràn quina és la colla que ha portat més jochs y que ha jugat més bé, y després se donaràn tres classes de premis: el primer premi pera'ls que ho hagin fet més bé, y després el segón y el tercer pera'ls que hagin seguit en mérit. Tots perxò tindràn quelcom pels seus treballs.

Cal no més que estudiéu bé'ls vostres jochs y que organiséu bé les colles, donant a cada colla un nom y que abans del del día 20 d'aquest mes us presenteu a donar els noms de les colles y dels jochs al Centre Excursionista, carrer del Nort, 26, y tot lo demés s'arreglarà. Si voléu enterarvos més y parlarne més; allà'l Centre Excursionista a les hores del vespre hi trobaréu sempre senyors que us diràn tot lo que volguéu sapiguer.

A veure si us animéu forsa y si feu que la festa del día 30 de juny, a la tarda, sigui la més lluida de tota la Festa major perque vosaltres l'havéu portada a cap.

Terrassa, 8 de juny.—El Centre Excursionista.

***

Pera'l Concurs de Jochs populars infantils s'ha encomanat l'encuny d'una esplèndida medalla, projecte del artista don Jaume Llongueras.

Aquesta medalla se repartirà a tots els noys y noyes que's presentin al Concurs y's posarà a la venda al preu de 2 pessetes.

CURS MIQUEL ANGEL
IX Lliçó per en Joseph Lleonart
Demà, divendres, dia 28 de juny, a les deu del vespre, al
Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria

LA PINACOTECA
MARCHS Y GRAVATS
Carrer Corts, núm. 644

GRAN SALÓ PARÉS
Exposició Permanent
DE
BELLES ARTS
Renovació d'obres setmanalment
Bronzes - Porcellanes y objectes artistichs
Casa fundada en 1840
Carrer de Petritxol, 3 y 5
BARCELONA

Comers de Antiguitats
DE
Francisco Llorens
Bou de la Plaça Nova, 9 y 11
BARCELONA